

aur haddí nahín, jaisá mujh men dekhte ho.

40 Aur yih kahke unhen apne háth aur pánw dikháe.

41 Aur jab we máre khushí ke i'atibár na karte, aur muta'ajjib the, us ne un se kahá, ki Kyá yahan tumháre pás kuchh kháne ko hai ?

42 Tab unhon ne bhúní machhlí ká ek tukrá aur shahd ká ek chhattá us ko diyá.

43 Us ne leke un ke sámhne kháyá.

44 Aur un se kahá, ki Yih wuhí báten hain, jinhen main jab ki tumháre sáth thá, tum se kahá, ki Zarúr hai, ki sab kuchh jo Músá kí tauret, aur nabíon ke nawishton aur zabúron men merí bábat likhá hai, púra ho.

45 Tab un ke zihnon ko kholá, ki kitábon ko samjhen ;

46 Aur un se kahá, ki Yún likhá hai, aur yún hí zarúr thá, ki Masíh dukh uṭháwe, aur tísre dín mardon men se jí uṭhe :

47 Aur Yarúsalam se leke sárfi qaumon men tauba aur gunáhon kí mu'áfí kí manádí us ke nám se kí jae.

48 Aur tum in báton ke gawáh ho.

49 ¶ Aur, kekho, main apne Báp ke mau'úd ko tum par bhejtá hún : lekin tum, jab tak 'álam i bálá se qúwat na páo, Yarúsalam shahr men ṭhahro.

50 ¶ Tab wuh unhen wahán se báhar Bait'aniyá tak le gayá ; aur apne háth uṭháke unhen barakat dí.

51 Aur aisá huá, ki jab wuh unhen barakat de rahá thá, un se judá huá, aur ásmán par uṭháya gayá.

52 Aur unhon ne us ko sijda kiyá aur barí khushí se Yarúsalam ko phire :

53 Aur hamesha haikal men Khudá kí ta'rif aur shukr karte rahe. Ámín.

YUHANNÁ KÍ INJÍL.

I BĀB.

1 **I**BTIDÁ men Kalám thá, aur Kalám Khudá ke sáth thá, aur Kalám Khudá thá.

2 Yihí ibtidá men Khudá ke sáth thá.

3 Sab chízen us se maujúd hún ; aur koí chíz maujúd na thí jo bagair us ke húi.

4 Zindagí us men thí ; aur wuh zindagí insán ká núr thí.

5 Aur núr táríkí men chamaktá hai : aur táríkí ne use daryáft na kiyá.

6 ¶ Ek shaḵhs Khudá kí taraf

se bhejá gayá thá, jis ká nám Yuhanná thá.

7 Yih gawáhí ke liye áyá, ki Núr par gawáhí de, táki sab us ke bá'is se ímán láwen.

8 Wuh Núr na thá, par Núr par gawáhí dene ko áyá thá.

9 Haqíqí Núr wuh thá, jo dunyá men áke har ek ádmí ko roshan kartá hai.

10 Wuh jahán men thá, aur jahán us hí se maujúd huá, aur jahán ne use na jáná.

11 Wuh apnon pás áyá, aur apnon ne use qabúl na kiyá.

12 Lekín jitnon ne use qabúl

kiyá, us ne unhen iqtidár bakhshá, ki Khudá ke farzand hon, ya'ne unhen jo us ke nám par ímán láte hain.

13 We na lahú se, na jism kí khwáhish se, na mard kí khwáhish se, magar Khudá se paidá húe hain.

14 Aur Kalám mujassam húa, aur wuh fazl aur rástí se bharpúr hoke hamáre darmiyán rahá, aur ham ne us ká aisá jalál dekhá, jaisá Báp ke ekloute ká jalál.

15 ¶ Yuhanná ne us kí bábat gawáhi dí, aur pukárke kahá, Yih wuhí hai jis ká zikr main kartá thá, ki wuh jo mere píchhe ánewálá hai mujh se muqaddam hai; kyúinki wuh mujh se pahle thá.

16 Aur us kí bharpúrí se ham sab ne páyá, balki fazl par fazl.

17 Kyúinki shari'at Músá kí ma'rifat se dí gai, magar fazl aur sachái Yisú Masíh se pahunchí.

18 Khudá ko kisí ne kabhí na dekhá, eklautá Betá jo Báp kí dok men hai, usí ne batlá diyá.

19 ¶ Aur Yuhanná kí gawáhi yih thí, jab ki Yahúdíon ne Yarusalam se káhinon, aur Láwion ko bhejá, ki us se púchhen, ki Tú kaun hai?

20 Aur us ne iqrár kiyá, aur inkár na kiyá; balki iqrár kiyá, ki Main Masíh nahín hún.

21 Tab unhon ne us se púchhá, To aur kaun? Kyá tú Iliyás hai? Us ne kahá, Main nahín hún. Pas, áyá tú wuh nabí hai? Us ne jawáb diyá, Nahín.

22 Tab unhon ne us se kahá, ki Tú kaun hai? táki ham unhen jinhon ne ham ko bhejá, koí jawáb den. Tú apne haqq men kyá kahtá hai?

23 Us ne kahá ki Main, jaisá Yas'aiyáh nabí ne kahá, bayábán men ek pukárnewále kí áwáz hún, ki Tum Khudáwand kí ráh ko durust karo.

24 Aur ye jo bheje gaye the, Farisíon men se the.

25 Aur unhon ne us se suwál kiyá, aur kahá, ki Agar tú na Masíh hai, na Iliyás, aur na wuh nabí, pas kyúin baptisma detá hai?

26 Yuhanná ne jawáb men unhen kahá, ki Main pání se baptisma detá hún: par tumháre darmiyán ek khará hai, jise tum nahín jante;

27 Yih wuhí hai, jo mere píchhe ánewálá thá, aur mujh se muqaddam thá, jis kí jútí ká tasma main kholne ke láiq nahín hún.

28 Yih báten Bait-'abara men Yardan ke pár, jahán Yuhanná baptisma detá thá, wáqí' hún.

29 ¶ Dústre din Yuhanná ne Yisú ko apne pás áte dekhá, aur kahá, Dekho, Khudá ká Barra, jo jahán ká gunáhi uthá le játá hai!

30 Yih wuhí hai, jis ke haqq men main ne kahá, ki Ek mard mere píchhe áta hai, jo mujh se muqaddam thá, kyúinki wuh mujh se pahle thá.

31 Aur main to use na jántá thá: par is liye main pání se baptisma detá áyá, táki wuh Isráel par zahir ho.

32 Aur Yuhanná ne yih kahke gawáhi dí, ki Main ne Rúh ko kabútar kí tarah ásmán se utarte dekhá, aur wuh us par thahrí.

33 Aur main use na jántá thá: par jis ne mujhe bhejá, ki pání se baptisma dún, us ne mujhe kahá, ki Jis par tú Rúh ko utarte, aur thaharte dekhe, wuh wuhí hai, jo Rúh i Quds se baptisma detá hai.

34 So main ne dekhá aur gawáhi dí, ki yihí Khudá ká Betá hai.

35 ¶ Phir dústre din Yuhanná aur do us ke shágirdon men se khare the;

36 Tab Yuhanná ne Yisú' ko chalte dekhkar kahá, Dekho, Khudá ká Barra!

37 Aur un do shágirdon ne us ká kalám suná, aur Yisú' ke píchhe ho líe.

38 Tab Yisú' ne munh pherke

aur unhen píchhe áte dekhkar un ko kahá, Tum kyá dhúndhte ho? Unhon ne us se kahá, Ai Rabbí, (jis ká tarjuma yih hai, ai Ustád), tú kahán rahtá hai?

39 Us ne unhen kahá, Chalo, dekho. Pas we áe, aur jahán wuh rahtá thá dekhá, aur us roz us ke sáth rahe; aur yih daswín sá'at ke qaríb thá.

40 Ek un donon men se jinhon ne Yuhanná kí suní aur us ke píchhe ho líe Shama'un Patras ká bhái Andryás thá.

41 Us ne pahle apne bhái Shama'un ko páyá; aur us se kahá, ki Ham ne Masíh ko, jis ká tarjuma Kristus hai, páyá.

42 Tab wuh use Yisú' pás láyá, aur Yisú' ne us par nigáh karke kahá, ki Tú Yúnas ká betá Shama'un hai: tú Kefás kahláwegá, jis ká tarjuma Patthar hai.

43 ¶ Dústre din Yisú' ne cháhá, ki Galíl men jáwe; par Failbús ko páke kahá, Mere píchhe chal.

44 Aur Failbús Baitsaidá ká, jo Andryás aur Patras ká shalr hai, bášhinda thá.

45 Failbús ne Nathanáel ko páyá, aur kahá, ki Jis ká zikr Músá ne tauret men, aur nabíon ne kiyá hai, ham ne use páyá, wuh Yúsuf ká betá Yisú' Násarí hai.

46 Nathanáel ne us se kahá, Kyá Násarat se koí achchhí chíz nikal saktí hai? Failbús ne kahá, Á, dekh.

47 Yisú' ne Nathanáel ko apní taraf áte dekhkar us ke haqq men kahá, Dekho sachchá Isráelí, jis men makr nahín hai!

48 Nathanáel ne us se kahá, Tú mujhe kahán se jántá hai? Yisú' ne jawáb diyá, aur use kahá, Us se pahle ki Failbús ne tujhe buláyá, jab tú anjír ke darakht tale thá, main ne tujhe dekhá.

49 Nathanáel ne jawáb men us se kahá, Ai Rabbí, tú Khudá ká Betá, tú Isráel ká bádsháh hai!

50 Yisú' ne jawáb diyá, Kyá tú is liye ímán látá hai, ki main ne

tujh se kahá, ki main ne tujh ko anjír ke darakht tale dekhá? tú in se bare májare dekhegá.

51 Phir us ne kahá, Main tum se sach sach kahtá hún, ki Ab se tum ásmán ko khulá aur Khudá ke firishton ko úpar játe aur Ibn i Ádam par utarte dekhoge.

II BÁB.

1 **A**UR tísre din Káná e Galíl men kisi ká byáh húa; aur Yisú' kí má wahán thí.

2 Aur Yisú' aur us ke shágirdon kí bhí us byáh men da'wat thí.

3 Aur jab mai ghaṭ gaí, Yisú' kí má ne us se kahá, ki Un ke pás mai na rahí.

4 Yisú' ne us se kahá, ki Ai mastúra, mujhe tujh se kyá kám? merá waqt hanoz nahín áyá.

5 Us kí má ne kḥádimon ko kahá, Jo kuchh wuh tumhen kahe, karo.

6 Aur wahán patthar ke chha maṭke tahárat ke liye Yahúdíon ke dastúr ke muwáfíq dhare the, aur har ek men do yá tín man kí samái thí.

7 Yisú' ne unhen kahá, Maṭkon men pání bharo. So unhon ne un ko labálab bhará.

8 Phir us ne unhen kahá, ki Ab nikálo, aur majlis ke sardár pás le jáo. Aur we le ga,e.

9 Jab mír i majlis ne wuh pání, jo mai ban gayá thá, chakhá, aur nahín jáná, ki yih kahán se thá, magar chákar, ki jinhon ne wuh pání nikálá thá, jánte the, to mír i majlis ne dulhe ko buláyá, aur kahá, ki,

10 Har shaḥs pahle achchhí mai kḥarch kartá hai, aur náqis, us waqt ki jab píke chhak ga,e: par tú ne achchhí mai ab tak rakh chhorí hai.

11 Yih pahlá mu'ajiza Yisú' ne Káná e Galíl men dikháyá, aur apná jalál záhir kiyá, aur us ke shágird us par ímán lá,e.

12 ¶ Ba'd us ke, wuh, aur us kí má, aur us ke bhái, aur shágird Kafarnáhum men ga,e; par wahán bahut dinon tak maqám na kiyá.

13 ¶ Tab Yahúdion kí 'íd i fasah nazdik thí, aur Yisú' Yarúsalam ko gayá.

14 Aur haikal men, bail, aur bher, aur kabútar fāroshon ko, aur sarrāfon ko baiṭhe hūe páyá:

15 Tab us ne rassí ká korá banáke, un sab ko, bheron aur bailon samet, haikal se nikál diyá, aur sarrāfon ke ṭake bikhrá dí,e, aur takhte ulat dí,e;

16 Aur kabútar fāroshon ko kahá, In chizon ko yahán se le já: mere Báp ke ghar ko byopár ká ghar mat banáo.

17 Aur us ke shágirdon ko yád áyá, ki yún likhá hai, ki Tere ghar kí gairat mujhe khá ga,í.

18 ¶ Tab Yahúdion ne jawáb men use kahá, Kyá nishán tú hamen dikhátá hai, jo yih kám kartá hai?

19 Yisú' ne jawáb dekar unhen kahá, ki Is haikal ko dhá do, aur main use tén din men khará karúngá.

20 Yahúdion ne kahá, Chhiyá-lís baras se yih haikal ban rahí hai, aur tú use tén din men khará karegá?

21 Par us ne apne badan kí haikal kí bábat kahá thá.

22 Is liye, jab wuh murdon men se jí uthá, to us ke shágirdon ko yád áyá, ki us ne yih kahá thá: aur we kitáb aur Yisú' ke kalám par imán lá,e.

23 ¶ Aur jab ki wuh Yarúsalam ke bich 'íd i fasah men thá, to bahutere, un mu'ajizon ko, jo us ne dikhá,e, dekhke, us ke nám par imán lá,e.

24 Lekin Yisú' ne apne taín un par na chhorá, is liye ki wuh sab ko jántá thá.

25 Aur muhtáj na thá, ki koí insán ke haqq men gawáhi de: kyúnki wuh ap, jo kuchh kí insán men thá, jántá thá.

III BÁB.

1 FARÍSION men se ek shakhs Niqudemús nám Yahúdion ká ek sardár thá:

2 Us ne rát ko Yisú' pás ákar kahá, ki Ai Rabbí, ham jánte hain, ki tú Khudá kí taraf se ustád hoke áyá: kyúnki koí yih mu'ajize jo tú dikhátá hai, jab tak ki Khudá us ke sáth na ho, nahín dikhá saktá.

3 Yisú' ne jawáb dekar us se kahá, Main tujh se sach sach kahtá hún, Agar koí sar i nau paidá na ho, to wuh Khudá kí bádsháhat ko dekh nahín saktá.

4 Niqudemús ne us se kahá, Ádmí jab búrhá ho gayá, to kyúnkar paidá ho saktá hai? kyá us men yih táqat hai, ki dobára apní má ke peṭ men dar á,e, aur paidá howe?

5 Yisú' ne jawáb diyá, ki Main tujhe sach sach kahtá hún, Agar ádmí pání aur Rúh se paidá na howe, to wuh Khudá kí bádsháhat men dákhil ho nahín saktá.

6 Jo jism se paidá húa hai, jism hai, aur jo Rúh se paidá húa hai, Rúh hai.

7 Ta'ajjub na kar, ki Main ne tujhe kahá, ki Tumhen sar i nau paidá honá zarúr hai.

8 Hawá jidhar cháhtí hai, chaltí hai, aur tú us kí áwáz suntá hai, par nahín jántá, ki wuh kahán se áti, aur kahán ko játi hai: har ek jo Rúh se paidá húa aisá hí hai.

9 Niqudemús ne jawáb men us se kahá, Yih báten kyúnkar ho saktí hain?

10 Yisú' ne jawáb diyá, aur us se kahá, Kyá tú Baní Isráel ká ustád hai, aur yih báten nahín jántá?

11 Main tujhe sach sach kahtá hún, ki Jo ham jánte hain, kahte hain, aur jise ham ne dekhá hai, us par gawáhi dete hain: aur tum hamári gawáhi qabúl nahín karte.

12 Jab main ne tumhen zamín kí báten kahín, aur tum yaqín nahín karte, phir agar main tumhen ásmán kí báten kahún, to tum kyúnkar yaqín karoge?

13 Koí ásmán par nahín gayá, siwá us shakhs ke jo ásmán par se utrá, ya'ne Ibn i Ádam, jo ásmán par hai.

14 ¶ Aur jis tarah Músá ne sámp ko bayábán men bulandí par rakhá, usí tarah se zarúr hai, ki Ibn i Ádam bhí utháyá jáe;

15 Táki jo koí us par ímán láwe, halák na howe, balki hamesha kí zindagí páwe.

16 ¶ Kyúnki Khudá ne jahán ko aisá piyár kiyá hai, ki us ne apná iklautá Betá bakhshá, táki jo koí us par ímán láwe, halák na ho, balki hamesha kí zindagí páwe.

17 Kyúnki Khudá ne apne Bete ko jahán men is liye nahín bhejá, ki jahán par sazá ká hukm kare, balki is liye, ki jahán us ke sabab naját páwe.

18 ¶ Jo us par ímán látá, us ke liye sazá ká hukm nahín: lekin jo us par ímán nahín látá, us ke wáste sazá ká hukm ho chuká; kyúnki wuh Khudá ke iklaute Bete ke nám par ímán na láyá.

19 Aur sazá ke hukm ká sabab yih hai, ki núr jahán men áyá, aur insán ne táríki ko núr se ziyáda piyár kiyá; kyúnki un ke kám bure the.

20 Kyúnki jo koí burá kartá hai, wuh núr se dushmaní rakhtá hai, aur núr ke pás nahín átá, tá aisá na ho, ki us ke kám záhir howen.

21 Par wuh jo haqq kartá hai, núr ke pás átá hai, táki us ke kám záhir howen, ki we Khudá kí marzí se hain.

22 ¶ Ba'd un báton ke, Yisú' aur us ke shágird Yáhudíya kí sarzamín men áe; aur wuh wahán chande un ke sáth rahá, aur baptisma detá thá.

23 ¶ Aur Yuhanná bhí Sálím ke

qaríb 'Ainon men baptisma detá thá, kyúnki wahán pání bahut thá, aur log áe aur baptisma páyá.

24 Kí Yuhanná hanoz qaidkháne men dálá na gayá thá.

25 ¶ Tab Yuhanná ke shágirdon aur Yáhudíon ke darmiyán, tahárat kí bábat, bahs húi.

26 Aur we Yuhanná pás áe, aur us se kahá, ki Ai Rabbí, wuh jo Yardan ke pár tere sáth thá, jis par tú ne gawáhi dí, dekh, ki wuh baptisma detá hai, aur sab us ke pás áte hain.

27 Yuhanná ne jawáb diyá, aur kahá ki Koí insán kisí chíz ko magar jis hál ki wuh use ásmán se dí jáwe, pá nahín saktá.

28 Tum khud mere gawáh ho, ki main ne kahá, ki Main Masíh nahín, magar us se áge bhejá húa hún.

29 Jis kí dulhin hai, wuh dulhá hai, par dulce ká dost jo khará hai, aur us kí suntá hai, dulce kí áwáz se bahut khush hotá hai: pas merí yih khushí púrí húi.

30 Zarúr hai, ki wuh barhe, par main ghatún.

31 Wuh, jo úpar se átá hai, sab ke úpar hai: wuh jo zamín se hai, zamíní hai, aur zamín kí kahtá hai: wuh jo ásmán se átá hai, sab ke úpar hai.

32 Aur jo kuchh us ne dekhá, aur suná hai, us kí gawáhi detá hai, aur koí shakhs us kí gawáhi qabúl nahín kartá.

33 Jis ne us kí gawáhi qabúl kí hai, muhr kí hai, ki Khudá sachchá hai.

34 Kyúnki jise Khudá ne bhejá hai, wuh Khudá kí báten kahtá hai, kyúnki Khudá paimáish karke Rúh nahín detá.

35 Báp Bete ko piyár kartá hai, aur sab chizen us ke háth men dí hain.

36 Jo ki Bete par ímán látá hai, hamesha kí zindagí us kí hai: aur jo Bete par ímán nahín látá, hayát ko na dekhegá, balki Khudá ká qahr us par rahtá hai.

IV BĀB.

1 **A**UR jab Khudāwand ne jānā, ki Fārísion ne sunā, ki Yisú' Yuhanná se ziyāda shāgird kartā hai, aur baptisma detā hai,

2 Hálānki Yisú' āp nahīn, balki us ke shāgird baptisma dete the.

3 Tab wuh Yahúdiya ko chhorke Galíl ko phir gayā.

4 Aur zarúr thā ki wuh Sámariya se hoke jāwe.

5 Tab wuh Sámariya ke ek shahr men jo Sūkār kahlātā hai, us milkiyat ke nazdik, jo Ya'qúb ne apne bete Yúsuf ko dí thī, āyā.

6 Aur Ya'qúb ká kúá wahīn thā. Chunānchi Yisú' safar se mända hoke us kúe par yūn hí baiṭhā. Yih chhaṭhī gharī ke qarīb thā.

7 Tab Sámariya kí ek 'aurat pání bharne á. Yisú' ne us se kahá, Mujhe píne ko de.

8 Kyúnki us ke shāgird shahr men ga, e the, ki kuchh khāne ko mol len.

9 Sámariya kí us 'aurat ne use kahá, ki Kyúnkar tú, jo Yahúdí hai, mujh se, jo Sámariya kí 'aurat hún, pání píne ko mángtā hai? Kyúnki Yahúdí Sámariyon se suhbat nahīn rakhte the.

10 Yisú' ne jawáb men us se kahá, Agar tú Khudá kí baḥshish ko, aur us ko jo tujh se kahtā hai, Mujhe pání de, pah-chántí, ki wuh kaun hai, to tú us se mángtí, aur wuh tujhe jítá pání detā.

11 'Aurat ne us se kahá, Ai Khudāwand, tujh pás pání khainchne ko kuchh nahīn, aur kúá gahrá hai: phir tú ne wuh jítá pání kahān se páyá?

12 Kyá tú hamāre bāp Ya'qúb se jis ne ham ko yih kúá diyā, aur khud us ne, aur us ke larḳon ne aur us ke chārpáyon ne us se piyá, baṛá hai?

13 Yisú' ne jawáb diyā, aur us

se kahá, Jo koi yih pání píe, phir piyásá hogá:

14 Par jo koi wuh pání jo main use dúngá, píe, wuh kabhí piyásá na hogá: balki jo pání main use detā hún, us men pání ká sotá ho jāegá, jo hamesha kí zindágí tak jári rahegá.

15 'Aurat ne us se kahá, Ai Khudāwand, yih pání mujh ko de, ki main piyási na hún, aur na bharne ko yahān áun.

16 Yisú' ne us se kahá, Jáke apne shauhar ko bulá, aur yahān á.

17 'Aurat ne jawáb diyā aur kahá ki, Main be-shauhar hún. Yisú' ne us se kahá, ki Tú ne durust kahá, ki Main be-shauhar hún:

18 Kyúnki tú páñch khasam kar chukí hai, aur wuh jo ab tú rakhtí hai, terá khasam nahīn; tú ne yih sach kahá.

19 'Aurat ne us se kahá, Ai Khudāwand, mujhe ma'lúm hotá hai, ki āp nabí hain.

20 Hamāre bāpdádon ne is pahār par parastish kí; aur tum kahte ho, ki wuh jagah jahān parastish karní chāhiye, Yarusalam men hai.

21 Yisú' ne us se kahá, ki Ai aurat, merí bát ko yaqín rakh, ki wuh waqt átá hai, ki tum na to is pahār par aur na Yarusalam men Bāp kí parastish karoge.

22 Tum us kí, jise nahīn jánte ho, parastish karte ho: ham us kí, jise jánte hain, parastish karte hain: kyúnki naját Yahúdíon men se hai.

23 Par waqt átá hai, balki abhí hai, ki sachche parastár rúh aur rástí se Bāp kí parastish karenge, kyúnki Bāp aise parastáron ko cháhtá hai.

24 Khudá rúh hai, aur us ke parastáron ko farz hai, ki rúh aur rástí se us kí parastish karen.

25 'Aurat ne us se kahá, Main jántí hún, ki Masíh (jis ká tarjuma Kristus hai,) átá hai; jab wuh áwegá, to hamen sab báton kí khabar degá.

26 Yisú' ne us se kahá, Main, jo tujh se boltá hún, wuhí hún.

27 ¶ Itne men us ke shágird áe, aur ta'ajjub kiyá, ki wuh 'aurat se báten kartá thá; par kisi ne na kahá, ki Tú kyá cháhtá hai, yá Us se kis liye báten kartá hai?

28 Tab 'aurat ne apná ghará chhorá, aur shahr men jáke logon se kahá,

29 Óo, ek mard ko dekho, jis ne sab kám jo main ne kí, e mujhe kahe: kyá yih Masíh nahín?

30 We shahr se nikle, aur us pás áe.

31 ¶ Is 'arse men, us ke shágirdon ne us se darkhwást karke kahá, ki Ai Rabbí, kuchh kháye.

32 Lekin us ne kahá, Mere pás kháne ke liye khurák hai jise tum nahín jánte.

33 Is liye shágirdon ne ápas men kahá, ki Kyá koí us ke liye khána láyá hai?

34 Yisú' ne unhen kahá, Merá khána yih hai, ki apne bhejne-wále kí marzí bajá láún, aur us ká kám purá karún.

35 Kyá tum nahín kahte, ki Chár mahíne ke ba'd fasl átí? dekho, main tum se kahtá hún, Apní ánkhen utháo, aur kheton ko dekho, ki we káñne ke liye pak chuke hain.

36 Aur káñnewálá mazdúrí pátá hai, aur hamesha kí zindagí ke liye mewa jam'a kartá hai, táki wuh jo botá hai, aur wuh jo káttá hai, donon báham khush howen.

37 Aur us par yih masal thík átí hai, ki Ek botá hai, aur dúsrá káttá hai.

38 Main ne tumhen bhejá hai, táki use jis men tum ne mihnát nahín kí, káto: gair logon ne mihnát kí, aur tum un kí mihnát men dákhil húa.

39 ¶ Aur us shahr ke bahut se Sámarí us 'aurat ke kahne se, jis ne gawáhi dí, ki Us ne sab kuchh jo main ne kiyá hai, mujhe kahá, us par ímán láe.

40 Aur un Sámaríon ne us pás

áke us kí minnat kí, ki hamáre sáth rah: chunánci wuh do roz wahán rahá.

41 Aur un ke siwá aur bahutere usí ke kalám ke sabab ímán láe;

42 Aur us 'aurat ko kahá, Ab ham faqat tere kahne se ímán nahín láte; kyúnci ham ne khud suná, aur jánte hain, ki yih filha-qíqat jahán ká naját denewálá Masíh hai.

43 ¶ Aur wuh do roz ba'd wahán se rawána hokar Galíl ko gayá; ki

44 Yisú' ne khud gawáhi dí, ki nabí apne watan men 'izzat nahín pátá.

45 Aur jab wuh Galíl men áyá, to Galílión ne us kí khátirdári kí, ki sab kámon ko jo us ne Yarusalam ke bích 'id men kí, e the, dekhá thá; kyúnci we bhí 'id men ga, e the.

46 Aur Yisú' phir Kána e Galíl men, jahán us ne pání ko mai banáyá thá, áyá. Aur bádsháh ká ek mulázim thá jis ká beṭá Kafarnáhum men bímár thá.

47 Jab suná, ki Yisú' Yahúdiya se Galíl men áyá, us pás gayá, aur us kí minnat kí, ki áwe, aur us ke beṭe ko changá kare: kyúnci wuh marne par thá.

48 Tab Yisú' ne use kahá, Agar tum nisháníán aur karámaten na dekhoge, to ímán na láoge.

49 Bádsháh ke mulázim ne us se kahá, Ai Khudáwand, peshtar us se, ki merá beṭá mar jáwe, utar á.

50 Yisú' ne use kahá, Já, terá beṭá jítá hai. Aur us mard ne us bát ká, jo Yisú' ne use kahí, 'atiqád kiyá, aur chalá gayá.

51 Aur wuh ráh hí men thá, ki us ke naukar use mile, aur khabar pahunchái ki Terá beṭá jítá hai.

52 Tab us ne un se púchhá, ki Use kis waqt se árám hone lagá? Unhon ne kahá, ki Kal sátwín gharí us kí tap játí rahí.

53 Tab báp ne jáná, ki wuhí gharí thí, jab Yisú' ne us se kahá thá, ki Terá betá jítá hai. Aur wuh khud, aur us ká sárá ghar ímán láyá.

54 Yih दूसरा मु'ajiza hai, jo Yisú' ne Yahúdiya se Galíl men áke dikhláyá.

V BĀB.

1 **B**A'D us ke Yahúdíon kí ek 'íd thí, aur Yisú' Yárúsalam ko gayá.

2 Aur Yárúsalam men bher-darwáze ke pás ek hauz hai, jo 'Ibrání men Bait i Hasdá kahlátá hai; us ke pánch usáre hain.

3 Un men nátawánon, aur andhon, aur langron, aur pazhmurdon kí ek barí bhír parí thí, jo pání ke hilne kí muntazir thí.

4 Kyúnki ek firishta ba'ze waqt us hauz men utarke pání ko hilátá thá, aur pání ke hilne ke ba'd jo koí ki pahle us men utartá, kaisí hí bímári men kyún na ho, us se changá ho játá thá.

5 Aur wahán ek shakhs thá, jo ahtís baras se bímár thá.

6 Yisú' ne jab use pare hue dekhá, aur jáná, ki wuh barí muddat se us hálát men hai, to us se kahá, ki Kyá tú cháhtá hai ki changá hojáe?

7 Bímár ne use jawáb diyá, ki Ai Khudáwand, mujh pás ádmí nahín, ki jab yih pání hile, to mujhe hauz men dál de: aur jab tak main ap se áun, दूसरा mujh se pahle utar partá hai.

8 Yisú' ne use kahá, Uth, aur apná khaṭolá uthákar chalá já.

9 Wonhín wuh shakhs changá ho gayá, aur apná khaṭolá uthá liyá, aur chalá gayá: aur wuh sabt ká din thá.

10 ¶ Is liye Yahúdíon ne use, jo changá huá thá, kahá, ki Yih sabt ká roz hai; tujhe rawá nahín, ki khaṭole ko uthá le jáwe.

11 Us ne unhen jawáb diyá, ki jis ne mujhe changá kiyá, usí

ne mujhe farmáyá, ki apná khaṭolá utháke chalá já.

12 Tab unhon ne us se púchhá, ki wuh kaun shakhs hai jis ne tujhe kahá, Apná khaṭolá utháke chalá já?

13 Us ne, jo changá huá thá, na jáná, ki wuh kaun hai, is liye ki Yisú' wahán se tal gayá thá, kyúnki us jagah men bhír thí.

14 Ba'd us ke, Yisú' ne use haikal men páyá, aur us se kahá, ki Dekh tú changá ho gayá, phir gunáh na karná, na howe ki tú us se badtar balá men pare.

15 Wuh shakhs rawána huá, aur Yahúdíon ko ittilá' dí, ki jis ne mujhe changá kiyá, Yisú' hai.

16 Is liye Yahúdíon ne Yisú' ko satáyá, aur us ke qatl kí ghát men lage: kyúnki us ne yih kám sabt ke roz kiyá.

17 ¶ Lekín Yisú' ne unhen jawáb diyá, ki Merá Báp ab tak kám kiyá kartá hai, aur main bhí kám kiyá kartá hún.

18 Tab Yahúdíon ne aur bhí ziyáda us ko qatl karne cháhá; kyúnki us ne na faqat sabt hí ko na máná, balki Khudá ko apná Báp kahke apne taín Khudá ke barábar kiyá.

19 Tab Yisú' ne jawáb diyá aur kahá, Main tum se sach sach kahtá hún, ki Betá ap se kuchh nahín kar saktá, magar wuh, jise Báp ko karte dekhe; kyúnki jo kuchh ki wuh kartá hai, Betá bhí usí tarah se kartá hai.

20 Is liye ki Báp Beṭe ko piyár kartá hai, aur jo kám ki khud kartá hai, use dikhatá hai: aur wuh un se bare kám use dikháegá, ki tum ta'ajjub karoge.

21 Is liye ki jis tarah Báp mardon ko uthátá hai, aur jilátá hai, Betá bhí jinhen cháhtá hai jilátá hai.

22 Kyúnki Báp kisí shakhs kí 'adálat nahín kartá, balki us ne sárí 'adálat Beṭe ko somp dí hai:

23 Táki sab Beṭe kí 'izzat karen,

jis tarah se ki Báp kí 'izzat karte hain. Jo Bete kí 'izzat nahín kartá, Báp kí, jis ne use bhejá hai, 'izzat nahín kartá.

24 Main tum se sach sach kahtá hún, Wuh jo merá kalám suntá hai, aur us par, jis ne mujhe bhejá hai, imán látá hai, hamesha kí zindagí us kí hai, aur us par sazá ká hukm nahín, balki maut se guzarke wuh zindagí men pahunchá hai.

25 Main tum se sach sach kahtá hún, ki Wuh waqt átá hai, aur ab hai, ki murde Khudá ke Bete kí áwáz sunenge, aur we jo sunen jenge.

26 Kyúinki jis tarah Báp ap men zindagí rakhtá hai, usí tarah us ne Bete ko bhí diyá hai, ki apne men zindagí rakhe;

27 Balki use ikhtiyár diyá hai, ki 'adálat kare, is liye ki wuh Ibn i Ádam hai.

28 Is se ta'ajjub na karo, kyúinki wuh waqt átá hai, jis men we sab, jo qabron men hain, us kí áwáz sunenge,

29 Aur niklenge; jinhon ne nekí kí hai, zindagí kí qiyámat ke wáste, aur jinhon ne badí kí hai, sazá kí qiyámat ke liye.

30 Main ap se kuchh kar nahín saktá: jaisá main suntá hún, hukm kartá hún: aur merí 'adálat durust hai; kyúinki apní marzí ko nahín, par Báp kí marzí ko, jis ne mujhe bhejá, cháhtá hún.

31 Agar main apne liye gawáhi dún, to merí gawáhi haqq nahín.

32 ¶ Dúsrá hai, jo mere liye gawáhi detá hai, aur main jántá hún, ki wuh gawáhi, jo mere liye detá hai, haqq hai.

33 Tum ne Yuhanná ke pás payám bhejá, aur us ne haqq par gawáhi dí.

34 Lekin main insán kí gawáhi nahín cháhtá, par main yih báten kahtá hún, táki tum naját páo.

35 Wuh jaltá aur chamaktá chirág thá, aur tum cháhte the,

ki thorí der tak us ke núr se khush raho.

36 ¶ Lekin mujh pás Yuhanná kí gawáhi se ek barí gawáhi hai: is liye ki yih kám jo Báp ne mujhe sompe hain, táki púre karún, ya'ne yih kám jo main kartá hún, mere liye gawáhi dete hain, ki Báp ne mujhe bhejá hai.

37 Aur Báp, jis ne mujhe bhejá hai, us ne ap mere liye gawáhi dí hai. Tum ne kabhí us kí áwáz nahín suní, aur na us kí súrat dekhí.

38 Aur tum us ká kalám apne dilon men nahín rakhte; kyúinki tum us par, jise us ne bhejá, imán nahín láte.

39 ¶ Nawishton men dhúndho: kyúinki tum gumán karte ho, ki un men tumháre liye hamesha kí zindagí hai; aur yih wuhí hain, jo mere liye gawáhi dete hain.

40 Aur tum nahín cháhte, ki mujh pás áo, táki zindagí páo.

41 Main us buzurgí ko, jo insán kí taraf se hotí, manzúr nahín kartá.

42 Main tumhen jántá hún, ki tum men Khudá kí muhabbat nahín.

43 Main apne Báp ke nám se áyá hún, aur tum mujhe qabúl nahín karte; agar koí dúsrá apne nám se áwe, to tum use qabúl karoge.

44 Tum jo ápas men ek dúse kí 'izzat cháhte ho, aur wuh 'izzat, jo sirf Khudá se hai, nahín dhúndhte, kyúnkar imán lá sakte ho?

45 Gumán mat karo, ki main Báp ke pás tumhári faryád karúngá: ek to hai tumhári faryád karnewálá, ya'ne Músá, jis par tumhárá bharosá hai.

46 Kyúinki agar tum Músá par imán láte, to mujh par bhí imán láte, is liye ki us ne mere haqq men likhá hai.

47 Lekin jis hál ki tum us ke nawishton ko yaqín na karoge, to merí báton ko kyúnkar yaqín karoge?

VI BĀB.

1 **YISÚ'** un báton ke ba'd Galíl ke daryá ke pár, jo daryá e Tiberiyás hai, gayá.

2 Aur ek barí bhír us ke píchhe ho lí, kýúinki unhon ne us ke mu'ajize, jo us ne bímáron par dikháe, dekhe the.

3 Phir Yisú' pahār par gayá, aur wahán apne shágirdon ke sáth baithá.

4 Aur Yahúdíon kí 'íd i fasah nazdík thí.

5 ¶ Phir jab Yisú' ne ánkhen uthá, in aur dekhá, ki barí bhír mere pás áti hai, to Failbús se kahá, ki Ham kahán se in ke liye roṭián khariden?

6 Par us ne yih, imtihán kí ráh se, kahá thá, kýúinki wuh áp jántá thá jo kiyá cháhtá thá.

7 Failbús ne use jawáb diyá, ki do sau dínár kí roṭián un ke liye bas na hongí, ki un men se har ek thorá sá páwe.

8 Ek ne us ke shágirdon men se, jo Shama'un Patras ká bhái Andryás thá, us se kahá,

9 Yahán ek chhokre ke pás jau kí páñch roṭián, aur do chhotí machhlíán hain, par yih itne logon men kyá hain?

10 Tab Yisú' ne kahá, ki Logon ko bitháo. Aur us jagah bahut ghás thí. So gintí men takhmínan páñch hazár mard baithé.

11 Aur Yisú' ne roṭián uthá lín, aur shukr karke, shágirdon ko dín, aur shágirdon ne, unhen jo baithé the, bántín; aur isí tarah machhlíon men se, jis qadr ki we cháhte the.

12 Aur jab we ser ho chuke, to us ne apne shágirdon se kahá, ki Un tukron ko jo bach rahe hain jam'a karo, táki kuchh kharáb na howe.

13 Chunánchi unhon ne jam'a kí,e, aur jau kí páñch roṭíon ke tukron se, jo un khánewálon se

bach rahe the, bárah tokrián bharín.

14 Tab un logon ne, yih mu'a-jiza jo Yisú' ne dikháya, dekhkar kahá, Filhaqíqat wuh nabí jo jahán men ánewálá thá yihí hai.

15 ¶ Pas Yisú' ne ma'lúm karke, ki we cháhte hain ki áwen, aur use zabardastí pakarke bád-sháh karen, áp akelé pahār ko phir gayá.

16 Aur jab shám húi, to us ke shágird daryá pás ga,e;

17 Aur kishtí par charhke daryá pár Kafarnáhum ko chale. Us waqt andherá ho chalá thá, aur Yisú' un pás na áyá thá.

18 Aur ándhí ke sabab daryá lahráne lagá.

19 Aur jab we qaríb pachís yá tís tír partáb ke nikal ga,e the, unhon ne Yisú' ko daryá par chalte, aur kishtí ke qaríb áte dekhá, aur dar ga,e.

20 Tab us ne unhen kahá, ki Main hún, daro mat.

21 Phir unhon ne khushí se use kishtí par le liyá. aur kishtí filfaur us jagah par, jahán we játe the, já pahunchí.

22 ¶ Dúsré dín, jab bhír ne, jo daryá ke us pár kharí thí, yih dekhá, ki wahán siwá us ek ke, jis par us ke shágird charh baithé the, koí dúsrí kishtí na thí, aur yih kí Yisú' apne shágirdon ke sáth us kishtí par na gayá thá, balki sirf us ke shágird ga,e the;

23 (Par aur kishtíán Tiberiyás se us jagah ke nazdík, jahán unhon ne Khudáwand ke shukr ke ba'd roṭí khaí thin, áin).

24 Pas jab us bhír ne yih dekhá hai ki wahán na Yisú', aur na us ke shágird hain, to we kishtíon par charhe, aur Yisú' kí talásh men Kafarnáhum ko á,e.

25 Aur unhon ne use daryá pár páke us se kahá, ki Ai Rabbí, tú yahán kab áyá?

26 Yisú' ne unhen jawáb diyá, ki Main tum se sach sach kahtá

hún, ki Tum mujhe dhúndhte ho, is liye ki tum ne mu'ajize dekhe, so nahín, balki is liye ki tum rotíán kháke ser hue.

27 Fání khurák ke liye nahín, balki us kháne ke liye mihnát karo, jo hamesha kí zindagí tak thahartá hai, ki Ibn i Ádam wuh tumhen degá; kyúñki Báp ne jo Khudá hai, us par muhr kar dí hai.

28 Tab unhon ne us se kahá, ki Ham kyá karen, táki Khudá ke kám bajá láwen?

29 Yisú' ne jawáb men unhen kahá, Khudá ká kám yih hai, ki tum us par jise us ne bhejá ímán láo.

30 Tab unhon ne us se kahá, Pas tú kaun sá nishán dikhátá hai, táki ham dekhke tujh par ímán láwen? Tú kyá kartá hai?

31 Hamáre bápádáon ne bayá-bán men mann kháyá; chunáñchi likhá hai, ki Us ne unhen ásmán se rotí kháne ko dí.

32 Tab Yisú' ne unhen kahá, Main tum se sach sach kalitá hún, ki Músá ne tumhen ásmání rotí nahín dí, balki merá Báp tumhen sachchí ásmání rotí detá hai.

33 Is liye ki Khudá kí rotí wuh hai, jo ásmán se utartí, aur jahán ko zindagí bakhshtí hai.

34 Tab unhon ne us se kahá, Ai Khudáwand, ham ko hamesha yih rotí diyá kar.

35 Yisú' ne unhen kahá, Main zindagí kí rotí hún: jo mujh pás átá hai, hargiz bhúkhá na hogá: aur jo mujh par ímán látá hai, kabhlí piyásá na hogá.

36 Lekin main ne tumhen kahá hai, ki Tum ne to mujhe dekhá, par ímán nahín láe.

37 Har ek, jise Báp ne mujhe diyá hai, mujh pás áwegá, aur use jo mujh pás átá hai, main hargiz nikál na dúngá.

38 Kyúñki main ásmán par se is liye nahín utrá, ki apní marzí par, balki us kí marzí par chalún, jis ne mujhe bhejá hai.

39 Aur Báp jis ne mujhe bhejá hai, yih cháhtá hai, ki main un men se jo us ne mujhe díe hain, kisé ko na khoún, balki use ákhirí din phir utháún.

40 Aur jis ne mujhe bhejá hai, us kí marzí yih hai, ki har ek jo Bete ko dekhe, aur us par ímán láwe, hamesha kí zindagí páwe, aur main use ákhirí din men utháúngá.

41 Tab Yahúdí us par kurkuráe, is liye ki us ne kaha, Wuh rotí jo ásmán se utrí, main hún.

42 Aur kahá, Kyá yih Yisú' Yúsuf ká betá nahín, jis ke má báp ko ham jánte hain? phir wuh kyúñkar kahtá hai, ki Main ásmán se utrá hún.

43 Tab Yisú' ne jawáb men un ko kahá, ki Ápas men mat kurkuráo.

44 Koí shakhs mujh pás á nahín saktá, magar jis hál ki Báp jis ne mujhe bhejá hai, use khainch láwe, aur main use ákhirí din men utháúngá.

45 Nabíon ne yih likhá hai, ki We sab Khudá se ta'lim páwenge. Is liye har ek shakhs jis ne Báp se suná, aur síkhá hai, mujh pás átá hai.

46 Yih nahín hai ki kisé shakhs ne Báp ko dekhá hai, magar wuh jo Khudá kí taraf se hai, usí ne Báp ko dekhá hai.

47 Main tum se sach sach kahtá hún, Jo mujh par ímán látá hai, hamesha kí zindagí usí kí hai.

48 Zindagí kí rotí main hí hún.

49 Tumháre bápádáon ne bayá-bán men mann kháyá, aur mar gae.

50 Rotí jo ásmán se utartí hai, wuh hai, ki kóí admí use kháke na mare.

51 Main hún wuh jítí rotí, jo ásmán se utrí: agar koí shakhs is rotí ko kháke, to abad tak jítá rahegá; aur rotí jo main dúngá, merá gosht hai, jo main jahán kí zindagí ke liye dúngá.

52 Tab Yahúdí ápas men bahs

karne lage, ki Yih mard apná gosht kyúnkar hamen de saktá hai, ki kháen?

53 Tab Yisú' ne unhen kahá, Main tum se sach sach kahtá hún, Agar tum Ibn i Ádam ká gosht na kháo, aur us ká lahú na pio, to tum men zindagí nahín.

54 Jo koi merá gosht khátá hai, aur merá lahú pítá hai, hamesha kí zindagí usí kí hai, aur main use ákhirí din utháungá.

55 Kyúnki merá gosht filhaqí-qat kháne, aur merá lahú filhaqí-qat píne kí chíz hai.

56 Wuh jo merá gosht khátá, aur merá lahú pítá hai, mujh men rahtá hai, aur main us men.

57 Jis tarah se kí zinda Báp ne mujhe bhejá, aur main Báp se zinda hún, isí tarah wuh bhí jo mujhe khátá hai, mujh se zinda hogá.

58 Wuh roṭí jo ásmán se utrí, yih hai, na jaisá ki tumháre báp-dáde mann kháke mar ga,e; wuh jo yih roṭí khátá hai, abad tak jítá rahegá.

59 Us ne Kafarnáhum men ta'lím dete hue 'ibádatkháne men yih báten kahín.

60 Tab us ke shágirdon men se bahuton ne sunke kahá, kí Yih sakht kalám hai, use kaun sun saktá hai?

61 Yisú' ne az khud jánkar ki us ke shágird ápas men is bát par kurkuráte hain, unhen kahá, Kyá yih tum ko thokar ká bá'is hai?

62 Pas agar tum Ibn i Ádam ko úpar játe, jahán wuh áge thá, dekhoge, to kyá hogá?

63 Rúh hai wuh, jo jilátí hai; jism se kuchh fáida nahín: yih báten jo main tumhen kahtá hún, rúh hai, aur zindagí hai.

64 Par tum men ba'ze hain, jo ímán nahín láte. Kyúnki Yisú' ibtidá se jántá thá, kí wé jo ímán na láwenge, kaun hain, aur kaun use pakarwáegá.

65 Phir us ne kahá, Is liye main ne tumhen kahá, kí koi shakhs,

siwá us ke, jise mere Báp kí taraf se 'ináyat huá, mujh pás nahín á saktá.

66 ¶ Us waqt se us ke shágirdon men se bahutere ulte phir ga,e, aur ba'd us ke, us ke sáth na chale.

67 Tab Yisú' ne bárahon ko kahá, Kyá tum bhí cháhte ho, kí chale jáo?

68 Shama'ún Patras ne use jawáb diyá, kí Ai Khudáwand, ham kis ke pás jáen? hamesha kí zindagí kí báten to tere pás hain.

69 Aur ham to ímán lá,e hain, aur ján ga,e hain, kí tú zinda Khudá ká Betá Masíh hai.

70 Yisú' ne unhen jawáb diyá, Kyá main ne tum bárahon ko nahín chuná, aur ek tum men se shaitán hai?

71 Us ne Shama'ún ke bete Yahúdá Iskariyútí kí bábat kahá: kyúnki wuhí us ko pakarwáne cháhtá, aur un bárahon men se thá.

VII BÁB.

1 **B**A'D us ke Yisú' Galíl men sair kar rahá, kí Yahúdiya men sair karná na cháhá, is liye kí Yahúdí us ke qatl kí fikr men the.

2 Aur Yahúdión kí 'id i khíma nazdík áí.

3 Tab us ke bháíon ne us se kahá, Yahán se rawána ho, aur Yahúdiya men já, kí un kámon ko, jo tú kartá hai, tere shágird bhí dekhén.

4 Kyúnki aisá koi nahín jo kuchh kám chhipke kare, aur cháhe kí áp mashhúr ho. Agar tú yih kám kartá hai, to apne taín jahán ko dikhá.

5 Kyúnki us ke bhái bhí us par ímán na lá,e.

6 Tab Yisú' ne unhen farmáyá, kí Merá waqt hanoz nahín áyá: par tumhárá waqt har dam baná hai.

7 Dunyá tum se 'adawat nahín rakh saktí; par mujh se 'adawat rakhtí, kyúnki main us par ga-

wáhí detá hún, ki us ke kām bure hain.

8 Tum is 'id men jāo: main abhī is 'id men nahīn jātā, ki merā waqt hanoz purā nahīn hūā.

9 So wuh yih bāten unhen kahke Galīl men rahā.

10 ¶ Lekin jab us ke bhāī rawāna hūe the, wuh bhī us 'id men gayā, zāhirā nahīn, balki chhipke.

11 Tab Yahūdī 'id men use dhūndhne lage aur kahā, ki Wuh kahān hai?

12 Aur logon men us kī bābat barī takrār thī: ba'ze kahte the, ki Wuh nek ādmī hai: aur kitne kahte the, ki Nahīn, balki wuh logon ko gumrah kartā.

13 Lekin Yahūdion ke dar se koī shakhs zāhirā us kī bābat na kahtā thā.

14 ¶ Aur jab 'id ādhī guzar gayī, Yisū' ne haikal men jāke ta'līm dī.

15 Tab Yahūdī ta'ajjub se bole, ki is mard ko bagair parhe kyūnkar kitābon kā 'ilm hai?

16 Yisū' ne unhen jawāb men kahā, ki Merī ta'līm merī nahīn, balki us kī hai, jis ne mujhe bhejā.

17 Wuh shakhs jo us kī marzī par chalā chāhe, jānegā, ki yih ta'līm Khudā kī hai, yā ki main āp se detā hūn.

18 Wuh jo apnī taraf se kuchh kahtā hai, apnī buzurgī chāhtā hai: lekin wuh jo us kī buzurgī chāhtā hai, jis ne use bhejā, so wuhī sachchā hai, aur us men nārastī nahīn.

19 Kyā Mūsā ne tumhen shar'at na dī, lekin koī tum men se shar'at par 'amal nahīn kartā? Tum kyūn mere qatl kī fikr men ho?

20 Logon ne jawāb diyā, aur kahā, Tujh par ek deo hai; kaun tujhe qatl kiyā chāhtā hai?

21 Yisū' ne jawāb men unhen kahā, Main ne ek kām kiyā, aur tum sab us ke bā'is ta'ajjub karte ho.

22 Mūsā ne tumhen khatne kā hukm diyā, hālānki wuh Mūsā se nahīn, balki bāpdādon se hai; so tum sabt ke din ādmī kā khatna karte ho.

23 Pas agar sabt ke roz ādmī kā khatna kiyā jātā hai, tāki Mūsā ke shar'a se 'udūl na ho, to kyā tum is liye mujh par gusse ho, ki main ne sabt ke din ek mard ko bilkull changā kiyā?

24 Zāhir ke muwāfiq 'adālat na karo, balki wājibī 'adālat karo.

25 Tab ba'ze Yarusalamion ne kahā, Kyā yih wuh nahīn, ki jise qatl kiyā chāhte hain?

26 Lekin dekho, wuh to bedharak boltā hai, aur we use kuchh nahīn kahte; pas kyā sardaron ne bhī yaqīn kiyā, ki filhaqiqat yihī Masīh hai?

27 Lekin hamen ma'lūm hai, ki yih kahān kā hai; par Masīh jab āwegā, to koī na jānegā, ki wuh kahān kā hai.

28 Tab Yisū' haikal men ta'līm dete hūe yūn pukārā, ki Tum mujhe pahchānte, aur jānte ho, ki main kahān kā hūn: aur main āp se nahīn āyā hūn, magar merā bhejnewālā sachchā hai, jis se tum wāqif nahīn ho.

29 Main use jāntā hūn; is liye ki main us kī taraf se hūn, aur us ne mujhe bhejā hai.

30 Tab unhon ne chāhā, ki use pakar len: par is liye ki us kā waqt hanoz na pahunchā thā, kisī ne us par hāth na dālā.

31 Aur un logon men se bahu-tere us par imān lāe, aur bole ki Jab Masīh āwegā, to kyā in se, jo us ne dikhāe hain, ziyāda mu'ajize dikhāwegā?

32 ¶ Farisyon ne jamā'at kī takrār, jo us kī bābat ho rahī thī, sunī; tab Farisyon aur sardār kāhinon ne piyāde bheje, ki use pakar len.

33 Us waqt Yisū' ne unhen kahā, Ab thorī der tak main tumhare sāth hūn, tab us pās, jis ne mujhe bhejā, jātā hūn.

34 Tum mujhe dhúndhoge, aur na páoge, aur jahán main hún, tum á na sakoge.

35 Us waqt Yahúdíon ne ápas men kahá, ki Wuh kahán jáegá, jo use ham na páwenge? kyá wuh un logon ke pás, jo Yúnáníon men paráganda húe, jáegá, aur Yúnáníon ko ta'lím degá?

36 Yih kyá bát hai, jo us ne kahí, ki Tum mujhe dhúndhoge, aur na páoge: aur jahán main hún, tum na á sakoge?

37 Phir 'íd ke pichhle din, jo bará din hai, Yisú' khará húa, aur pukárke kahá, Agar koí piyásá ho, mujh pás áwe, aur píe.

38 Jo mujh par ímán látá hai, us ke badan se, jaisá kitáb kahtí hai, jíte pání kí nadíán járí hongí.

39 Us ne yih Rúh kí bábat kahí, jise we, jo us par ímán lá,e, páne par the; kyúinki Rúh i Quds ab tak na utrí thí, is liye ki Yisú' hanoz apne jalál ko na pahunchá thá.

40 ¶ Tab un logon men se bahuteron ne yih sunkar kahá, Fil-haqqat, yihí wuh Nabí hai.

41 Auron ne kahá, Yih Masíh hai. Par ba'zon ne kahá, Kyá Masíh Galíl se átá hai?

42 Kyá kitábon men yih bát nahín, ki Masíh Dáúd kí nasl se, aur Baitlaham kí bastí se, jahán Dáúd thá, átá hai?

43 So logon men us kí bábat íkhtiláf húa.

44 Aur ba'zon ne cháhá thá, ki use pakarlen, par kisí ne us par háth na dále.

45 ¶ Tab piyáde Sardár Káhinon aur Farísíon ke pás áe, aur unhon ne un se kahá, Tum use kyún na láe?

46 Piyádon ne jawáb diyá, ki Hargiz kisí shakhs ne is ádmí kí mánind kalám nahín kahá.

47 Tab Farísíon ne unhen jawáb diyá, Kyá tum bhí gumráh kie gae ho?

48 Kyá koí sardáron yá Farísíon men se us par ímán láyá?

49 Par yih log, jo sharí'at se wáqif nahín, la'nati hain.

50 Niquédemús ne, jo rát ko Yisú' pás áyá thá, aur un men se ek thá, unhen kahá,

51 Kyá hamárí sharí'at kisí ko, peshtar us se, ki us kí sune aur jáne ki wuh kyá kartá hai, gunáh-gár thahrátí hai?

52 Unhon ne us ke jawáb men kahá, Kyá tú bhí Galílí hai? Dhúndh, aur dekh: ki Galíl se koí nabí záhir nahín húa.

53 Phir har ek apne ghar ko gayá.

VIII BÁB.

1 **T**AB Yisú' koh i Zaitún ko gayá.

2 Aur subh sawere haikal men phir dákhil húa, aur sab log us ke pás á,e; aur us ne baiṭhkar unhen ta'lím dí.

3 Tab Faqíh aur Farísí ek 'aurat ko, jo ziná men pakrí gai thí, us pás lá,e, aur use bích men khará karke us se kahá, ki,

4 Ai Ustád, yih 'aurat ziná men 'ain fi'al ke waqt pakrí gai.

5 Músá ne to Tauret men ham ko hukm diyá hai, ki aísíon ko sangsár karen; par tú kyá kahtá hai?

6 Unhon ne ázmáish ke liye yih kahá, táki us par nálísh kí wajh páwen. Par Yisú' jhukke ungli se zamín par likhne lagá.

7 Aur jab we us se suwál karte gae, to us ne sídhe hokar unhen kahá, Jo ki tum men begunáh hai, pahle wuhí use patthar máre.

8 Aur phir jhukke zamín par likhá.

9 Aur we yih sunkar dil hí dil men áp ko gunáh-gár samajhke baron se leke chhoton tak ek ek karke chale gae: aur Yisú' akelé rah gayá, aur 'aurat bích men khari rahi.

10 Tab Yisú' ne sídhe hokar 'aurat ke siwá kisí ko na dekhá,

aur us se kahá, Ai 'aurat, we tere nálísh karnewále kahán hain? kyá kisi ne tujh par hukm na kiya?

11 Wuh bolí, Ai Khudáwand, Kisi ne nahín. Yisú' ne usse kahá, Main bhí tujh par hukm nahín kartá; já aur phir gunáh na kar.

12 ¶ Tab Yisú' ne phir unhen kahá, Jahán ká núr main hún; jo merí pairawí kartá hai, andhere men na chalegá, balki zindagí ká núr páwegá.

13 Tab Farísion ne us se kahá, Tú apne haqq men gawáhi detá hai; terí gawáhi sach nahín.

14 Yisú' ne jawáb diyá, aur unhen kahá, Agarchi main apní bábat gawáhi detá hún, taubhí merí gawáhi sach hai: kyúнки main jántá hún, ki main kahán se áyá hún, aur main kahán ko játá hún; par tum nahín jánte, ki main kahán se áyá hún, aur kahán ko játá hún.

15 Tum jism ke mutábíq hukm karte ho, main kisi par hukm nahín kartá.

16 Aur agar main hukm karún, to merá hukm haqq hai, kyúнки main akelá nahín, par main aur Báp jis ne mujhe bhejá.

17 Tumhári shari'at men yih bhí likhá hai, ki do ádmion kí gawáhi sach hai.

18 Ek to main hún, jo apní bábat gawáhi detá hún, aur ek Báp jis ne mujhe bhejá hai, mere liye gawáhi detá hai.

19 Tab unhon ne us se kahá, Terá Báp kahán hai? Yisú' ne jawáb diyá, Tum na mujhe jánte, aur na mere Báp ko; agar tum mujhe jánte, to mere Báp ko bhí jánte.

20 Yisú' ne yih báten haikal ke andar bait ul mál men ta'lím dete hue kahín, aur kisi ne us par háth na dālá, ki us ká waqt hanoz na áyá thá.

21 Tab Yisú' ne phir unhen kahá, Main játá hún, aur tum mujhe dhúnd hoge, aur apne gunáh

men maroge; jahán main játá hún, tum á nahín sakte ho.

22 Tab Yahúdíon ne kahá, Kyá wuh apne taín már dálegá? jo kahtá hai, Jahán main játá hún, tum á nahín sakte ho.

23 Us ne unhen kahá, Tum niche se ho, main úpar se hún; tum is jahán ke ho, main is jahán ká nahín hún.

24 Is liye main ne tumhen kahá, kí tum apne gunáhon men maroge: kyúнки agar tum ímán nahín láte, kí main hí hún, to tum apne gunáhon men maroge.

25 Tab unhon ne us se kahá, Tú kaun hai? Yisú' ne unhen kahá, Wuhí jo main ne tumhen pahle hí se kahá.

26 Mujh pás bahut báten hain, ki tumháre haqq men kahún, aur hukm karún: par jis ne mujhe bhejá hai, sachchá hai: aur main bhí, wuh báten, jo main ne us se suní hain, jahán ko kahtá hún.

27 We na samjhe, ki wuh un se Báp kí bábat kahtá thá.

28 Phir Yisú' ne unhen kahá, Jab tum Ibn i Ádam ko chah-áooge, tab tum jánoge, kí main hún, aur main ap se kuchh nahín kartá; magar jo mere Báp ne mujhe sikhlayá, main wuh báten kahtá hún.

29 Aur jis ne mujhe bhejá hai, mere sáth hai; Báp ne mujhe akelá nahín chhorá, kyúнки main hamesha aise kám kartá hún, jo use khush áte hain.

30 Jáß wuh yih báten kahtá thá, to bahutere us par ímán lá, e.

31 Tab Yisú' ne un Yahúdíon ko, jo us par ímán lá, e the, kahá, Agar tum merí bát par sábit rahoge, to tum tahqíq mere shá-gird ho;

32 Aur sachái ko jánoge, aur sachái tum ko ázád karegi.

33 ¶ Unhon ne use jawáb diyá, Ham Abirahám kí nasl hain aur kisi ke gulám kabhú na the, tú kyúнкаr kahtá hai, kí Tum ázád kiye jáoge?

34 Yisú' ne unhen jawáb diyá, Main tum se sach sach kahtá hún, ki Jo koí gunáh kartá hai, gunáh ká gulám hai.

35 Aur gulám abad tak ghar men nahín rahtá; Betá abad tak rahtá hai.

36 Pas agar Betá tum ko ázád karegá, to tum tahqíq ázád hoge.

37 Main jántá hún, ki tum Abirahám kí nasl hō; lekin tum mere qatl kí fikr men ho, kyúñki tum men mere kalám kí jagah nahín.

38 Main ne jo kuchh apne Báp ke pás dekhá hai, wuhí kahtá hún: aur tum, wuh jo tum ne apne báp ke pás dekhá hai, karte ho.

39 Unhon ne jawáb men us se kahá, Hamará Báp Abirahám hai. Yisú' ne unhen kahá, Agar tum Abirahám ke farzand hote, to tum Abirahám ke kám karte.

40 Par tum mujhe qatl kiyá cháhte ho, jo aisá shakhs hai, ki haqq bát, jo main ne Khudá se suní, tumhen kahí; yih Abirahám ne nahín kiyá.

41 Tum apne báp ke kám karte ho. Tab unhon ne us se kahá, Ham harám se paidá nahín hue; hamará báp ek hai, ya'ne Khudá.

42 Yisú' ne unhen kahá, Agar Khudá tumhárá báp hotá, to tum mujhe 'azíz jánte; kyúñki main Khudá se niklá, aur áyá hún; kyúñki main ap se nahín áyá, par us ne mujhe bhejá.

43 Tum merí 'ibárat kyún nahín samajhte? is liye ki merá kalám sun nahín sakte.

44 Tum apne báp Shaitán se ho, aur cháhte ho, ki apne báp kí khwáhish ke muwáfíq karo. Wuh to shurú se qátíl thá, aur sachái par sábit na rahá; kyúñki us men sachái nahín. Jab wuh jhúth kahtá hai, to apne hí se kahtá hai; kyúñki wuh jhúthá hai, aur jhúth ká bání hai.

45 Par tum is sabab se, ki main sach kahtá hún, mujh par ímán nahín láte.

46 Kaun tum men se mujh par gunáh sábit kartá hai? Agar main sach kahtá hún, tum mujh par ímán kyún nahín láte?

47 Jo Khudá ká hai, Khudá kí báten suntá hai: tum is liye nahín sunte ho, ki tum Khudá ke nahín ho.

48 Tab Yahúdíon ne jawáb men us se kahá, Kyá ham achchhá nahín kahte, ki tú Sámarí hai, aur tere sáth ek deo hai?

49 Yisú' ne jawáb diyá, Mere sáth deo nahín, par main apne Báp kí 'izzat kartá hún, aur tum merí be'izzatí karte ho.

50 Aur main apní buzurgí nahín dhúndhtá: ek hai, jo dhúndhtá hai, aur hukm kartá hai.

51 Main tum se sach sach kahtá hún, Agar koí shakhs mere kalám par 'amal kare, to wuh abad tak maut ko hargiz na dekhegá.

52 Tab Yahúdíon ne us se kahá, Ab ham ne jáná, ki tere sáth ek deo hai. Abirahám aur ambiyá mar gaye, aur tú kahtá hai, Agar koí shakhs mere kalám par 'amal kare, to abad tak maut ká maza na chakhegá.

53 Kyá tú hamáre báp Abirahám se buzurgtar hai, aur wuh mar gayá? ambiyá bhí mar gaye; tú apne taín kyá thahrátá hai?

54 Yisú' ne jawáb diyá, Agar main apní buzurgí kartá hún, to merí buzurgí kuchh nahín: par merá Báp hai jise tum kahte ho, ki hamará Khudá hai, wuh merí buzurgí kartá hai.

55 Tum ne use nahín jáná: lekin main use jántá hún; aur agar main kahún, ki main use nahín jántá, to main tumhári tarah jhúthá húngá: par main use jántá hún, aur us ke kalám par 'amal kartá hún.

56 Tumhárá báp Abirahám bahut mushtáq thá, ki mere dín dekhe: chunáñchi us ne dekhá aur khush húa.

57 Tab Yahúdíon ne us se kahá,

Terí 'umr to pachás baras kí nahín, aur kyá tú ne Abirahám ko dekhá hai?

58 Yisú' ne unhen kahá, Main tum se sach sach kahtá hún, Peshtar us se ki Abirahám ho, main hún.

59 Tab unhon ne patthar utháe, ki use máren; par Yisú' ne apne taín poshída kiyá, aur un ke bích se guzarkar haikal se niklá, aur yún chalá gayá.

IX BĀB.

1 **P**HIR us ne játe húa ek shaḡhs ko, jo janam ká andhá thá, dekhá.

2 Aur us ke shágirdon ne us se púchhá, ki Ai Rabbí, gunáh kis ne kiyá; is shaḡhs ne, yá us ke má báp ne, ki 'yih andhá paidá húa?

3 Yisú' ne jawáb diyá, Na to is shaḡhs ne gunáh kiyá, na us ke má báp ne; lekin yún húa, táki Khudá ke kám us men zahir hower.

4 Zarúr hai, ki jis ne mujhe bhejá, main us ke kámon ko, jab tak ki din hai, karún; ráť áti hai, aur koí us waqt kám nahín kar saktá.

5 Jab tak main jahán men hún, jahán ká núr hún.

6 Yih kahke, us ne zamín par thúká, aur thúk se miṭṭí gúndhí, aur wuh miṭṭí us andhe kí ánkhen par lep kí,

7 Aur us se kahá, Já, aur Siloám ke hauz men, (jis ká tarjuma Bhejá húa hai), nahá. Tab wuh jáke naháyá, aur bíná hoke áyá.

8 ¶ Tab hamsáyon ne, aur jinhon ne áge use andhá dekhá thá, kahá, Kyá yih wuh nahín, jo baithá húa bhíkh mángtá thá?

9 Ba'zon ne kahá, Yih wuhí hai: auron ne kahá, Yih us kí mánind hai: us ne kahá, Main wuhí hún.

10 Phir unhon ne us se kahá, Terí ánkhen kyúnkar khul gáñ?

11 Us ne jawáb diyá, aur kahá, ki Ek mard ne, jis ká nám Yisú' hai, miṭṭí gúndhí, aur merí ánkhen par lagáí, aur mujhe kahá, ki Siloám ke hauz men Já, aur nahá. So main jáke naháyá, aur bíná húa.

12 Tab unhon ne us se kahá, ki Wuh kahán hai? Us ne kahá, Main nahín jántá.

13 ¶ We use, jo pahle andhá thá, Farisíon pás le ga.e.

14 Aur jab ki Yisú' ne miṭṭí gúndhke us kí ánkhen kholín thín, sabb ká din thá.

15 Phir Farisíon ne bhí us se púchhá, ki Tú ne apní ánkhen kyúnkar páín? Us ne unhen kahá, ki Us ne merí ánkhen par gílí miṭṭí lagáí, aur main naháyá, aur bíná húa.

16 Tab Farisíon men se ba'zon ne kahá, Yih mard Khudá kí taraf se nahín, kyúnki sabb ke din ko nahín mántá. Auron ne kahá, Kyúnkar ho saktá hai, ki gunahgár insán aise mu'ajize di-kháe? So un men iḡhtiláf thá.

17 Unhon ne us andhe shaḡhs ko phir kahá, Tú us ke haqq men, jis ne terí ánkhen kholín, kyá kahtá hai? Wuh bolá, ki Wuh nabí hai.

18 Par Yahúdíon ne yih bát yaqín na kí, ki wuh andhá thá, aur bíná húa, jab tak ki unhon ne us shaḡhs ke má báp ko, jo bíná húa thá, buláyá,

19 Aur un se púchhá, ki Kyá yih tumhárá beṭá hai, jise tum kahte ho, andhá paidá húa? phir wuh ab kyúnkar dekhtá hai?

20 Us ke má báp ne jawáb men unhen kahá, Ham jánte hain, ki yih hamára beṭá hai, aur yih, ki wuh andhá paidá húa:

21 Lekin yih ham nahín jánte, ki wuh ab kyúnkar dekhtá hai; yá kis ne us kí ánkhen kholí hon, ham nahín jánte; wuh jawán hai, us se púchho, to wuh apní áp kahega.

22 Us ke má báp Yahúdíon se

darthe the, aur is liye unhon ne yih kahá; kyúñki Yahúdíon ne eká kiyá thá, ki agar koí íqrār káre, ki wuh Masíh hai, to 'ibá-datkháne se khárij ho jáwe.

23 Is wáste us ke má báp ne kahá, ki Wuh jawán hai, us se púchho.

24 Tab unhon ne us shakhs ko, jo andhá thá, phir bulákar kahá, ki Khudá kí buzurgí kar; ham jánte hain, ki yih mard gunahgár hai.

25 Us ne jawáb diyá aur kahá, ki Main nahín jántá, ki wuh gunahgár hai: main ek bát jántá hún, ki main andhá thá, ab bíná hún.

26 Tab unhon ne us se phir púchhá, ki Us ne tujh se kyá kiyá? kyúñkar us ne terí ánkhen kholín?

27 Ūs ne jawáb diyá, Main ne to tumhen abhí kahá, tum ne na suná: kyá tum phir suná cháhte ho? kyá tum bhí us ke shágird hoge?

28 Tab unhon ne us se malámat kí aur kahá, Tú us ká shágird hai; ham Músá ke shágird hain.

29 Ham jánte hain, ki Khudá ne Músá ke sáth kalám kiyá, par ham nahín jánte, ki yih kahán ká hai.

30 Us shakhs ne jawáb men unhen kahá, Is men ta'ajjub hai, ki tum nahín jánte, ki yih kahán ká hai, aur us ne merí ánkhen kholí hain.

31 Ham jánte hain, ki Khudá gunahgáron kí nahín suntá, par agar koí Khudá-parast ho, aur us kí marzí par chale, to us kí wuh suntá hai.

32 Dunyá ke shurú' se sunne men nahín áyá, ki kisé ne janam ke andhe kí ánkhen kholín hon.

33 Agar yih mard Khudá kí taraf se na hotá, to kuchh na kar saktá.

34 Unhon ne jawáb men us se kahá, Tú to bilkull gunáhon men

paidá húa, aur kyá ham ko síkh-látá hai? Tab unhon ne use báhar nikál diyá.

35 Yisú' ne suná, ki unhon ne use báhar nikál diyá, tab us ne use pákar kahá, Kyá tú Khudá ke Beṭe par ímán látá hai?

36 Us ne jawáb men kahá, Ai Khudáwand, wuh kaun hai, ki main us par ímán láún?

37 Yisú' ne us se kahá, Tú ne to use dekhá hai, aur jo tujh se boltá hai, wuhí hai.

38 Us ne kahá, Ai Khudáwand, main ímán látá hún. Aur us ne use síjda kiyá.

39 ¶ Tab Yisú' ne kahá, ki Main 'adálat ke liye is dunyá men áyá hún, táki we jo nahín dekhte hain, dekhén, aur jo dekhte hain, andhe ho jáwen.

40 Aur Farísíon ne, jo us ke sáth the, yih báten sunke us se kahá, Kyá ham bhí andhe hain?

41 Yisú' ne unhen kahá, Agar tum andhe hote, to gunahgár na hote: par ab tum to kahte ho ki, Ham dekhte hain; is liye tum-hará gunáh rahtá hai.

X BĀB.

1 **M**AIN tum se sach sach kahtá hún, Jo ki darwáze se bherkháne men dákhl nahín hotá, balki aur taraf se úpar charhtá hai, wuh chor aur batmár hai.

2 Lekin wuh jo darwáze se dá-khl hotá hai, bheron ká garariyá hai.

3 Us ke liye darbán kholtá hai; aur bheren us kí áwáz suntí hain; aur wuh apní bheron ko nám leke bulátá hai, aur unhen báhar le játá hai.

4 Aur jab wuh apní bheron ko báhar nikáltá hai, to un ke áge áge chaltá hai, aur bheren us ke pichhe ho letí hain; kyúñki we us kí áwáz pahchántí hain.

5 Aur we begáne ke pichhe nahín játín, balki us se bhágtí

hain; is liye ki begánon kí áwáz nahín pahchántín.

6 Yisú' ne yih tamsíl unhen kahí; lekin we na samjhe, ki yih kyá báten thín, jo wuh un se kahtá thá.

7 Tab Yisú' ne unhen phir kahá, Main tum se sach sach kahtá hún, ki Bheron ká darwáza main hún.

8 Sab jitne mujh se áge á, e, chor aur batmár hain: par bheron ne un kí na suní.

9 Darwáza main hún: agar koí shakhs mujh se dákhil ho, to naját páwegá, aur andar báhar á, e já, egá, aur charágáh páegá.

10 Chor nahín átá, magar churáne, aur qatl karne, aur halák karne ko: main 'áyá hún, táki we zindagí páwen, aur ziyáda hásil karen.

11 Achchhá garariyá main hún: achchhá garariyá bheron ke liye apní ján detá hai.

12 Par mazdúr, aur wuh jo garariyá nahín, aur bheron ká málík nahín, bheriyá áte dekhkar bheron ko chhor detá hai, aur bhág játá hai, aur bheriyá unhen pakartá hai, aur bheron ko paráganda kartá hai.

13 Mazdúr bhágtá hai, kyúinki wuh mazdúr hai, aur bheron ke liye fikr nahín kartá.

14 Achchhá garariyá main hún, aur apníon ko pahchántá hún, aur merí mujhe jántí hain.

15 Jis tarah se Báp mujhe jántá hai, us tarah main Báp ko jántá hún: aur main bheron ke liye apní ján detá hún,

16 Aur merí aur bhí bheren hain, jo is bherkháne kí nahín; zarúr hai, ki main unhen bhí láún, aur we merí áwáz sunengín, aur ek hí galla, aur ek hí garariyá hogá.

17 Báp mujhe is liye piyár kartá hai, ki main apní ján detá hún, táki main use phir lún.

18 Koí shakhs use mujh se nahín letá, par main use ap se detá hún; merá ikhtiyár hai, ki

use dún, aur merá ikhtiyár hai, ki use phir lún. Yih hukm main ne apne Báp se páyá.

19 ¶ Tab Yahúdion ke bích, in báton ke sabab, phir ikhtiláf huá.

20 Aur bahuton ne un men se kahá, ki Us ke sáth ek deo hai, aur wuh sirí hai, tum us kí kyún sunte ho?

21 Auron ne kahá, Yih báten díwáne kí nahín. Kyá deo andhe kí ánkhen khol saktá hai?

22 ¶ Yarusalam men tajdíd kí 'id huí, aur járe ká mausim thá.

23 Aur Yisú' haikal ke andar Sulaimání usáre men phirtá thá.

24 Tab Yahúdion ne use á gherá aur us se kahá, ki Tú kab tak hamáre dil ko adhar men rakhegá? Agar tú Masih hai, to ham ko sáf kah de.

25 Yisú' ne unhen jawáb diyá, ki Main ne to tumhen kahá, aur tum ne yaqín na kiya: jo kám main apne Báp ke nám se kartá hún, yih mere gawáh hain.

26 Lekin tum imán nahín láte, kyúinki jaisá main ne tumhen kahá, tum merí bheron men se nahín.

27 Merí bheren merí áwáz suntí hain, aur main unhen jántá hún, aur we mere píchhe chaltí hain.

28 Aur main unhen hamesha kí zindagí bakhshtá hún, aur we kabhí halák na hongín: aur koí unhen mere háth se chhín na legá.

29 Merá Báp, jis ne unhen mujhe diyá hai, sab se bará hai; aur koí unhen mere Báp ke háth se chhín nahín le saktá.

30 Main aur Báp ek hain.

31 Tab Yahúdion ne phir patthar utháe ki us par patthráo karen.

32 Yisú' ne unhen jawáb diyá, ki Main ne apne Báp ke bahut se achchhe kám tumhen dikháe hain; un men se kis kám ke liye tum mujhe patthráo karte ho?

33 Yahúdion ne use jawáb diyá,

aur kahá, ki Ham tujhe achchhe kám ke liye nahín, balki is liye tujhe patthráo karte hain, ki tú kufr kahtá hai, aur insán hoke apne taín Khudá banátá hai.

34 Yisú' ne unhen jawáb diyá, Kyá tumhári shar'at men yih nahín likhá hai, ki Main ne kahá, Tum Khudá ho?

35 Jab ki us ne unhen, jin ke pás Khudá ká kalám áyá, Khudá kahá, aur mumkin nahín ki kitáb bátíl ho;

36 Tum use, jise Khudá ne maḥsús kiyá, aur jahán men bhejá, kahte ho, ki Tú kufr baktá hai, ki main ne kahá, Main Khudá ká Betá hún.

37 Agar main apne Báp ke kám nahín kartá, to mujh par ímán mat láo.

38 Lekin agar main kartá hún, to agarchi mujh par ímán na láo, taubhí kámon par ímán láo, táki tum jáno, aur yaqín karo, ki Báp mujh men hai, aur main us men hún.

39 Tab unhon ne phir cháhá, ki use pakar len; par wuh un ke háthon se nikal gayá,

40 Aur Yardan ke pár, us jagah, jahán Yuhanná pahle baptisma diyá kartá thá, phir gayá; aur wahán rahá.

41 Aur bahuton ne us pás jáke kahá, ki Yuhanná ne to koí mu'ajiza nahín dikháyá, par sab báten jo Yuhanná ne is ke haqq men kahín, sachchí thín.

42 Aur wahán bahut se us par ímán láe.

XI BÁB.

1 **A**UR La'azar náme ek shaḥs Bait'aniyá ká rahnewálá, jo Mariyam aur us kí bahin Marthá ke gánw ká thá, bímár thá.

2 (Wuhí Mariyam, jis ne Khudá-wand ko 'itr malá, aur apne bálon se us ke páon ko ponchhá thá, usí ká bháí La'azar bímár thá.)

3 So us kí bahinon ne us ko yih

kahlá bhejá, ki Ai Khudáwand, dekh, jise tú piyár kartá hai, bímár hai.

4 Yisú' ne sunke kahá, ki Yih maut kí bímári nahín, lekin Khudá kí buzurgí ke liye hai, táki us ke sabab se Khudá ke Bete kí buzurgí kí jáwe.

5 Aur Yisú' Marthá ko, aur us kí bahin aur La'azar ko piyár kartá thá.

6 So jab us ne suná, ki wuh bímár hai, do aur roz us jagah, jahán wuh thá, rahá.

7 Phir ba'd us ke shágirdon se kahá, Áo, ham phir Yahúdiya men jáen.

8 Shágirdon ne us se kahá, Ai Rabbí, abhí Yahúdiyon ne cháhá thá, ki tujhe patthráo karen, aur tú wahán phir játá hai?

9 Yisú' ne jawáb diyá, ki Kyá din ke bárah ghanṭe nahín? Agar koí, din ke waqt, chale, to wuh ṭhokar nahín khátá; kyúнки wuh is jahán kí roshní dekhtá hai.

10 Par agar koí rát ke waqt chale, to wuh ṭhokar khátá hai, kyúнки us men roshní nahín.

11 Us ne yih báten kahín; aur ba'd us ke un se kahá, ki Hamará dost La'azar so gayá hai; par main játá hún, ki use jagáún.

12 Tab us ke shágirdon ne kahá, Ai Khudáwand, agar wuh sotá hai, to changá ho já, egá.

13 Yisú' ne to us kí maut kí bábat kahá, par unhon ne khiyál kiyá, ki us ne nínđ ke áram kí farmáí.

14 Tab Yisú' ne unhen sáf kahá, ki La'azar mar gayá.

15 Aur main tumháre liye is par ḡhush hún, ki main wahán na thá, táki tum ímán láo; par áo aur us pás jáen.

16 Tab Thúma ne, jise Didumús kahte hain, apne ham-shágirdon se kahá, Áo, ham bhí chalen, táki us ke sáth maren.

17 Pas Yisú' ne áke daryáft kiyá ki chár din húc, ki use qabr men rakhá.

18 Aur Bait'aniyá Yarúsalam se nazdík, takhmínan do kos ke qaríb, thá.

19 Aur bahut se Yahúdí, Marthá aur Mariyam ke pás á, e the, ki un ke bhái kí bábat un se mátampursí karen,

20 So Marthá ne jon suná ki Yisú' átá hai, us ká istiqbál kiyá; par Mariyam ghar men baithí rahí.

21 Tab Marthá ne Yisú' ko kahá, Ai Khudáwand, agar tú yahán hotá, to merá bhái na martá.

22 Lekin main jántí hún, ki ab bhí, jo kuchh tú Khudá se mánge, Khudá tujhe degá.

23 Yisú' ne us se kahá, Terá bhái phir uṭhegá.

24 Marthá ne kahá, Main jántí hún, ki qiyámat men pichhle din phir uṭhegá.

25 Yisú' ne us se kahá, Qiyámat aur zindagí main hí hún; jo mujh par ímán láwe, agarchi wuh mar já, e, jí, egá.

26 Aur jo koí jítá hai, aur mujh par ímán látá hai, kabhí na maregá. Kyá tú yih yaqín rakhtí hai?

27 Us ne us se kahá, Hán Ai Khudáwand, mujhe yaqín hai, ki Khudá ká Betá Masíh, jo dunyá men ánewálá thá, tú hí hai.

28 Wuh yih kahke chalí gaí, aur chupke apní bahin Mariyam ko buláke kahá, ki Ustád áyá hai, aur tujhe bulátá hai.

29 Wuh yih bát sunte hí jald uṭhí, aur us pás áí.

30 Aur Yisú' hanoz bastí men na pahunchá thá, balki usí jagah thá, jahán Marthá use milí thí.

31 Tab Yahúdí jo us ke sáth ghar men the, aur use tasallí dete the, yih dekhke ki Mariyam jald uṭhí, aur báhar gaí, yún kahte hue us ke píchhe ho lie, ki Wuh qabr par rone játí hai.

32 Aur jab Mariyam wahán jahán Yisú' thá áí, aur use dekhá, to us ke qadamon par girke kahá,

Ai Khudáwand, agar tú yahán hotá, to merá bhái mar na játá.

33 Jab Yisú' ne us ko dekhá, ki rotí hai, aur Yahúdíon ko bhí, jo us ke sáth á, e the, ki rote hain, to dil se áh márí aur mátam kiyá,

34 Aur kahá, Tum ne use kahán rakhá? Unhon ne kahá, Ai Khudáwand, á, aur dekh.

35 Yisú' royá.

36 Tab Yahúdí bole, ki Dekho, use kitná piyár kartá thá!

37 Ba'zon ne un men se kahá, Kyá yih mard jis ne andhe kí ánkhen kholín, na kar saká, ki yih shaḡhs bhí na martá.

38 Tab Yisú' apne dil se phir áh kartá huá qabr par áyá. Wuh ek gár thá, aur us par ek paṭiyá dharí thí.

39 Yisú' ne kahá, ki Patthar uṭháó? Us murde kí bahin Marthá ne us se kahá, Ai Khudáwand us se to ab badbú áti hai, kyúinki use chár din hue.

40 Yisú' ne us se kahá, Kyá main ne tujhe nahín kahá, ki Agar tú ímán láwe, to Khudá ká jalál dekhegi?

41 Tab unhon ne paṭiye ko wahán se, jahán wuh murda gará thá, uṭháya. Yisú' ne apní ánkhen uṭháín aur kahá, Ai Báp, main terá shukr kartá hún, ki tú ne merí suní hai:

42 Aur main ne jáná ki tú merí nit suntá hai: par in logon ke bá'is, jo ás pás khare hain, main ne yih kahá, táki we ímán láwen, ki tú ne mujhe bhejá hai.

43 Aur yih kahke buland áwáz se chilláyá, ki Ai La'azar, báhar nikal á.

44 Tab wuh jo mar gayá thá, kafan se háth o pánw bandhe hue nikal áyá: aur us ká chihra girdágird rúmál se lapetá huá thá. Yisú' ne unhen kahá, Use khol do, aur jáne do.

45 Tab Yahúdíon men se bahutere jo Mariyam kane á, e the, aur Yisú' ká yih kám dekhá thá, us par ímán lá, e.

46 Par un men se ba'zon ne Farísion ke pás jáke wuh kám, jo Yisú' ne kiyá thá, bayán kiyá.

47 ¶ Tab Sardár Káhinon aur Farísion ne Sadr majlis jam'a kí, aur kahá, ki Ham kyá karte hain? ki yih mard bahut mu'ajize dikhátá hai.

48 Agar ham use yúnhí chhoren to sab us par ímán láwenge; aur Rómí áke hamáre mulk aur qaumíyat ko bhí le lenge.

49 Aur un men se ek ne, Qiyásá nám, jo us sál sardár káhin thá, un se kahá, Tum kuchh nahín jñte,

50 Aur na andesha karte ho, ki hamáre liye yih bihtar hai, ki ek ádmí qaum ke badle mare, na ki sári qaum halák howe.

51 Us ne yih apní taraf se na kahá; lekin us sabab se ki us baras Sardár Káhin thá, pesh-khabarí kí, ki Yisú' us qaum ke wáste maregá;

52 Aur na sirf us qaum ke wáste, balki is wáste bhí, ki wuh KHUDÁ ke farzandon ko, jo paraganda hue, báham jam'a kare.

53 So we usí roz se ápas men mashwarat karne lage, ki us ko ján se máren.

54 Is waqt se Yisú' ne Yahúdion men zahirá phirná chhorá, balki wahán se bayábán kí nawáhi ke Ifráim nám ek shahr men gayá, aur apne shágirdon ke sáth wahán guzrán karne lagá.

55 ¶ Aur Yahúdion kí 'id i fasah nazdik thí, aur bahutere 'id ke pahle us nawáhi se Yarúsalam ko ga,e, táki apne taín pák karen.

56 Aur Yisú' kí talásh kí, aur haikal men khare hoke ápas men kahá, ki Tum kyá gumán karte ho, ki wuh 'id men na áwegá?

57 Aur Sardár Káhinon aur Farísion ne bhí hukm diyá thá, ki agar koí jántá ho, ki wuh kahán hai, to dikhláwe, táki use pakar len.

XII BÁB.

1 PHIR Yisú', fasah se chhah roz áge, Bait'aniyá men jahán La'azar thá, jise us ne mardon men se ufháyá thá, áyá.

2 Wahán unhon ne us ke liye ziyáfat kí, aur Marthá khidmat kartí thí, par La'azar ek un men se thá, jo us ke sáth kháne baithe the.

3 Tab Mariyam ne ádh ser khális aur qímatí jatámásí ká 'itr lekar Yisú' ke páon par malá aur apne bálon se us ke pánw ponchhe; aur ghar 'itr kí bú so bhar gayá thá.

4 Tab Yahúdáh Iskariyúti ne, jo Shama'un ká betá, aur us ke shágirdon men se ek thá, jo use pakarwáyá cháhtá thá, kahá: ki,

5 Yih 'itr tín sau dínar ko kyún na bechá gayá, aur muhtájon ko na diyá gayá?

6 Ús ne yih na is liye kahá, ki muhtájon kí kuchh fikr kartá thá, par is liye ki wuh chor thá, aur thailí sáth rakhtá thá, aur jo kuchh us men partá thá, ufhá letá thá.

7 Tab Yisú' ne kahá, ki Use chhor de, ki us ne yih mere roz i kafan ke liye rakhá thá.

8 Kyúnki muhtáj hamesha tumháre sáth hongé, par main hamesha tumháre sáth nahín.

9 Aur Yahúdion ke bahut log ján ga,e, ki wuh wahán hai, aur we áge, na sirf Yisú' ke sabab, balki is liye bhí, ki La'azar ko, jise us ne jiláyá thá, dekhén.

10 ¶ Tab Sardár Káhinon na mashwarat kí, ki La'azar ko bhí ján se máren;

11 Kyúnki us ke sabab se bahut Yahudí phir ga,e, aur Yisú' par ímán lá,e the.

12 ¶ Dústre roz, bahut log, jo 'id men á,e the, yih sunke, ki Yisú' Yarúsalam men áta hai,

13 Khajúr ke darakhton kí dálíán liyán, aur us ke istiqbál

ko nikle, aur pukáre, Hosh'anná! Mubáarak wuh jo Khudáwand ke nám se átá hai, Ísráel ká Bádsháh.

14 Aur Yisú', ek gadhí ká bachcha pákar, us par sawár huá, jaisá ki likhá hai,

15 Ai Saihún kí betí, mat dar; dekh, terá Bádsháh gadhí ke bachehe par sawár hoke átá hai.

16 Us ke shágird pahle yih báten na samjhe, lekin jab Yisú' apne jalál ko pahunchá, tab unhon ne yád kiyá, ki yih báten us ke haqq men likhí thin, aur yih, ki unhon ne usí se yih sulúk kiyá.

17 Tab un logon ne, jo us ke sáth the, jis waqt us ne La'azar ko qabr se báhar buláyá, aur mardon men se utháyá thá, gawáhi dí.

18 Is bá'is wuh bhí us ke istiqbál ko niklí, kyú'unki unhon ne suná, ki us ne yih mu'ajiza dikh-láyá.

19 Tab Farísion ne ápas men kahá, Tum dekhte ho, ki tum se kuchh ban nahín partá? Dekho, ki ek 'álam us ká pairau ho chalá.

20 ¶ Aur un ke darmiyán, jo 'id men parastish karne á, e the, ba'ze Yúnání the.

21 We Failbús ke pás, jo Bait-saidá e Galíl ká thá, á, e, aur us se 'arz kí, aur kahá, ki Ai sáhib, ham cháhte hain, ki Yisú' ko dekhen.

22 Failbús ne áke Andryás se kahá: aur phir Andryás aur Failbús ne Yisú' ko khabar dí.

23 ¶ Yisú' ne unhen yih jawáb diyá, aur kahá ki Waqt áyá, ki Ibn i Ádam jalál páwe.

24 Main tum se sach sach kahtá hún, ki Gehún ká dána, agar zamín men girke mar na jáwe, to akelá rahtá hai; par agar wuh mare, to bahut sá phal láta hai.

25 Jo apní ján ko 'azíz rakhtá hai, use khoegá; aur wuh, jo is jahán men apní ján se 'adáwat rakhtá hai, use hamesha kí zindagí ke liye mahfúz rakhegá.

26 Agar koí merí k̄hidmat kare, to cháhiye ki wuh merí pairawí kare; aur jis jagah main hún, merá k̄hádím bhí wahín hogá: agar koí merí k̄hidmat kare to Báp us kí 'izzat karegá.

27 Ab merí ján ghabráti hai; aur main kyá kahún? ki Ai Báp, mujhe is gharí se bachá? lekin main to isí gharí ke liye áyá hún.

28 Ai Báp, apne nám ko jalál baḡhsh. Wuhún ásmán se áwáz á, í, ki Main ne jalál baḡhshá hai, aur phir jalál baḡhshúngá.

29 Tab logon ne, jo házir the, yih sunke kahá, ki Bádál garjá: auron ne kahá, ki Firishta us se bolá.

30 Yisú' ne jawáb diyá, aur kahá, ki Yih áwáz mere wáste nahín, balki tumháre liye á, í.

31 Ab is dunyá par hukm hotá hai: ab is dunyá ká sardár nikál diyá já, egá.

32 Aur main jo hún, agar zamín se úpar utháyá jáún, to sab ko apne pás khainchúngá.

33 Us ne yih kahke patá diyá, ki Wuh kis mant se marne par hai.

34 Logon ne jawáb men kahá, Ham ne shari'at se suná hai, ki Masíh abad tak rahegá, phir tú kyú'unkar kahtá hai, ki Zarúr hai, ki Ibn i Ádam utháyá já, e? yih Ibn i Ádam kaun hai?

35 Yisú' ne unhen kahá, ki Núr aur thorí der tak tumháre darmiyán hai. Jab tak ki núr tumháre pás hai, chalo, na ho ki táríkí tumhen já pakre; aur wuh jo andhere men chaltá hai, nahín jántá, ki kidhar játa hai.

36 Jab tak núr tumháre pás hai, núr par ímán láo, táki tum núr ke farzand ho. Yisú' ne yih báten kahín, aur jáke apne taín un se chhipáyá.

37 ¶ Aur agarchi us ne un ke rú ba rú itne mu'ajize dikháe, par we ímán na lá, e:

38 Táki Yas'aíyáh nabí ká kalám, jo us ne kahá, púra howe, ki Ai

Khudáwand, hamáre paigám ko kis ne yaqín kiyá hai ? aur Khudáwand ká háth kis par záhír huá hai ?

39 Is liye we ímán na lá sake, ki Yas'aíyáh ne phir kahá,

40 Us ne un kí ánkhen andhí kiyán, aur un ke dil saḡht kíc hain, tá na ho ki we ánkhen se dekhen, aur dil se samjhen, aur rujú' láwen, aur main unhen changá karún.

41 Yas'aíyáh ne yih farmáyá thá, jab us ke jalál ko dekhá, aur us kí bábat báten kín.

42 ¶ Báwujúd us ke, sardáron men se bhí bahut us par ímán lá, e, magar Farísion ke bá'is, unhen ne iqrár na kiyá, na ho ki 'ibádatkháne se khárij kíc já, en.

43 Kyúнки we insán kí ta'ríf ko Khudá kí ta'ríf se ziyáda 'azíz jánte the.

44 ¶ Yisú' ne pukárke kahá, Wuh jo mujh par ímán látá hai, mujh par nahín, balki us par, jis ne mujhe bhejá, ímán látá hai.

45 Aur wuh, jo mujhe dekhtá hai, mere bhejnewále ko dekhtá hai.

46 Main 'jahán men núr hoke áyá hún, táki jo koí mujh par ímán láwe, andhere men na rahe.

47 Aur agar koí shakhs merí báten sune, aur ímán na láwe, to main us par hukm nahín kartá; kyúнки main is liye nahín áyá, ki jahán par hukm karún, balki is liye ki jahán ko bacháún.

48 Wuh jo mujhe haqír jántá, aur merí báton ko qabúl nahín kartá, us ke liye ek hukm karnewálá hai: kalám, jo main ne kahá hai, wuhí us ko pichhle din gunáhgár thahráegá.

49 Kyúнки main ne to áp se nahín kahá, balki Báp ne jis ne mujhe bhejá, mujhe farmán diyá, ki main kyá bolún, aur main kyá kahún.

50 Aur main jántá hún, ki us ká farmán hamesha kí zindagí hai: pas jo kuchh ki main kahtá hún,

jis tarah Báp ne mujhe kahá, usí tarah kahtá hún.

XIII BAB.

1 **I**D i fasah se pahle, jab ki Yisú' ne jáná, kí merá waqt á pahunchá hai, kí is jahán se Báp pás jáún, so jaisá wuh áge apnon ko jo dunyá men the piyar kartá thá, waisá hí ákhír tak piyar kartá rahá.

2 Aur jab shám ká kháná khá-chuke, Shaitán ne Shama'un ke bete Yahúdáh Iskariyútí ke dil men dálá, kí use pakaṛwáe.

3 Yisú', yih jánkar, kí Báp ne sab chízen mere háthon men dín, aur main Khudá ke pás se áyá, aur Khudá ke pás játá hún;

4 Kháne se uthá, aur apne kapre utár rakhe, aur rúmál lekar apni kamar men bándhá.

5 Ba'd us ke ek básan men pání dhálá, aur shágirdon ke pánw dhone, aur us rúmál se, jo kamar men bandhá thá, ponchhne lagá.

6 Phir wuh Shama'un Patras tak áyá: tab us ne us se kahá, Ai Khudáwand, tú mere pánw dhotá hai ?

7 Yisú' ne jawáb men us se kahá, Jo kí main kartá hún, ab tú nahín jántá, par ba'd us ke jánegá.

8 Patras ne us se kahá, kí Áp mere pánw kabhí na dhowe. Yisú' ne use jawáb diyá, Agar main tujhe na dhoún, to mere sáth terá hissa na hogá.

9 Shama'un Patras ne us se kahá, kí Ai Khudáwand, sirf mere pánw nahín, balki mere háth aur sir bhí.

10 Yisú' ne us se kahá, Wuh jo dhoyá gayá hai, siwá pánw dhono ke, muhtáj nahín, balki sarásar pák hai; aur tum pák ho, lekin sab nahín.

11 Kyúнки wuh to apne pakaṛ-wánewále ko jántá thá, is liye us ne kahá Tum sab pák nahín ho.

12 Jab wuh un ke pánw dho-

chuká thá, aur apne kapre líe the, phir baithkar unhen kahá, Áyá tum jánte ho, ki main ne tum se kyá kiya?

13 Tum mujhe Ustád, aur Khudáwand kahá karte ho: tum khúb kahte ho, kyúinki main hún.

14 Pas jab ki mujh Khudáwand aur Ustád ne tumhare pánw dhoe, to tumhen bhí lázim hai, ki ek dúsre ke pánw dhoo.

15 Is liye main ne tumhen ek namúna diyá hai, táki jaisá main ne tum se kiyá, tum bhí karo.

16 Main tum se sach sach kahtá hún, ki Naukar apne áqá se bará nahín, aur na wuh jo bhejá gaya hai, apne bhejnewále se.

17 Agar tum yih báten samajhte aur un par amal karte ho, to mubáarak ho.

18 ¶ Main tum sab kí bábat nahín kahtá; main jántá hún, jinhen main ne chuná hai: lekin yih hotá táki nawishta purá howe, Us ne, jo mere sáth roí khátá hai, mujh par lát utháí hai.

19 Ab main tum se is ke wáqi' hone se pahle kahtá hún, ki jab wuh wuqú men áwe, to tum ímán ló, ki main hí hún.

20 Main tum se sach sach kahtá hún, Wuh, jo us ko jise main bhejtá hún qabúl kartá hai, mujhe qabúl kartá hai; aur wuh jo mujhe qabúl kartá hai, use, jis ne mujhe bhejá, qabúl kartá hai.

21 Yisú' yún kahke dil men ghabráyá, aur gawáhi deke bolá, Main tum se sach sach kahtá hún, ki Ek tum men se mujhe pakar-wá, egá.

22 Tab shágird shubha men hoke, ki us ne kis kí bábat kahá, ek dúsre ko dekhne lagá.

23 Aur us ke shágirdon men se ek, jise Yisú' piyár kartá thá, Yisú' kí chhátí kí taraf jhuká húa baithá thá.

24 Tab Shama'un Patras ne use ishára kiyá, ki daryáft kare, ki wuh jis kí bábat us ne kahá, kaun hai.

25 Tab us ne Yisú' ke síne par takya karke kahá, Ai Khudáwand, wuh kaun hai?

26 Yisú' ne jawáb diyá, Jise main niwále ko tar karke detá hún, wuhí hai. Phir us ne niwála tar karke, Shama'un ke beté Yahúdáh Iskariyúti ko diyá.

27 Aur ba'd us niwále ke, Shaitán us men samáyá. Tab Yisú' ne use kahá, Jo kuchh ki tú kartá hai, jald kar.

28 Par un men se, jo kháne baithhe the, kisí ne na jáná, ki yih us ne use kis liye kahá.

29 Kyúinki ba'zon ne gumán kiyá ki is liye ki Yahúdáh ke pás thailí thí, ki Yisú' use yih kahtá thá, ki Jo ham ko 'íd ke liye darkár hai, mol le, yá yih, ki muhtájon ko kuchh de.

30 Pas wuh niwála lekar filfaur niklá; aur rát thí.

31 ¶ Jab wuh chalá gayá, Yisú' ne kahá, ki Ab Ibn í Adam ne jalál páyá, aur Khudá ne us ke bá'is jalál páyá.

32 Agar Khudá ne us se jalál páyá ho, to Khudá use bhí apne se jalál degá, aur use filfaur jalál degá.

33 Ai bachcho, Main thorí der tak tumhare sáth hún. Tum mujhe dhúndhoge, aur jaisá ki main ne Yahúdon se kahá, ki Jahán main játá hún, tum nahín á sakte, waisá ab main tumhen bhí kahtá hún.

34 Main tumhen nayá hukm detá hún, ki Ek dúsre se muhabbat rakho; jaisá main ne tum se muhabbat rakhí, aise hí tum bhí ek dúsre se muhabbat rakho.

35 Is se sab jánenge, ki tum mere shágird ho, agar tum ápas men muhabbat rakho.

36 ¶ Shama'un Patras ne us se kahá, Ai Khudáwand, tú kahán játá hai? Yisú' ne jawáb diyá, Jahán main játá hún, tú ab mere píchhe á nahín saktá, par áge ko mere píchhe áwegá.

37 Patras ne use kahá, Ai Khu-

ďáwand, main tere píchhe kyún ab nahín á saktá? Main tere liye apní ján dúngá.

38 Yisú' ne use jawáb diyá, Kyá tú mere liye apní ján degá? Main tum se sach sach kahtá hún, ki Murg báng na degá, jab tak ki tú tín martaba merá inkár na kare.

BÁB XIV.

1 **T**UMHÁRÁ dil na ghabrá-we; tum Khudá par imán láte ho, mujh par bhí imán láo.

2 Mere Báp ke ghar men bahut makán hain, nahín to main tumhen kahtá: main játá hún táki tumhare liye jagah taiyár karún.

3 Aur jis hál ki main játá, aur tumhare liye jagah taiyár kartá, to phir áúngá, aur tumhen apne sáth lúngá, táki jahán main hún, tum bhí hoo.

4 Aur jahán main játá hún, tum jánte ho aur ráh bhí jánte ho.

5 Thúmá ne use kahá, Ai Khudáwand, ham nahín jánte, ki tú kahán játá hai, aur ham kyúnkar us ráh ko ján saken?

6 Yisú' ne use kahá, Ráh aur haqq aur zindagí main hún; koí, bagair mere wasíle, Báp ke pás á nahín saktá hai.

7 Ágar tum mujhe jánte, to mere Báp ko bhí jánte; aur ab tum use jánte ho, aur use dekhá hai.

8 Failbús ne use kahá, Ai Khudáwand, Báp ko hamen dikhlá, ki hamen káfi hai.

9 Yisú' ne use kahá, Ai Failbús, main itní muddat se tumhare sáth hún, aur tú ne mujhe na jána? jis ne mujhe dekhá hai, us ne Báp ko dekhá hai; aur tú kyúnkar kahtá hai, ki Báp ko hamen dikhlá?

10 Kyá tú yaqín nahín kartá, ki main Báp men hún, aur Báp mujh men hai? Yih báten jo main tumhen kahtá hún, main ap se nahín kahtá; lekin Báp, jo mujh

men rahtá hai, wuh yih kám kartá hai.

11 Merí bát yaqín karo, ki main Báp men hún, aur Báp mujh men hai; aur nahín to, in kámon ke sabab mujh par imán láo.

12 Main tum se sach sach kahtá hún, ki Jo mujh par imán látá hai, ye kám, jo main kartá hún, wuh bhí karegá, aur in se bhí bare kám karegá; kyúnki main apne Báp pás játá hún.

13 Aur jo kuchh tum mere nám se mángoge, main wuhí karúngá, táki Báp Bete men jalál páwe.

14 Agar tum mere nám se kuchh mángoge, to main wuhí karúngá.

15 ¶ Agar tum mujhe piyár karte ho, to mere hukmon par 'amal karo.

16 Aur main apne Báp se dar-khwást karúngá, aur wuh tumhen दूसरा Tasallí denewálá baħshhegá, ki hamesha tumhare sáth rahe;

17 Ya'ne Rúh i Haqq, jise dunyá hásil nahín kar saktí, kyúnki use na dekhtí hai, aur na use jántí hai; lekin tum use jánte ho, kyúnki wuh tumhare sáth rahtí hai, aur tum men howegí.

18 Main tumhen yatím na chhorúngá, main tumhare pás áúngá.

19 Ab thorí der hai, ki dunyá mujhe phir na dekhegí; par tum mujhe dekhite ho, aur is liye ki main jítá hún, tum bhí jóge.

20 Us roz tum jánoge, ki main Báp men, aur tum mujh men, aur main tum men hún.

21 Jis pás mere hukm hain, aur wuh un par 'amal kartá hai, wuhí mujh se muhabbat rakhtá hai; aur wuh jo mujh se muhabbat rakhtá hai, mere Báp ka piyará hogá, aur main use piyár karúngá, aur apne taín us par záhir karúngá.

22 Yahúdáh ne, na wuh jo Iskríyútí thá, use kahá, Ai Khudáwand, yih kyúnkar hai, ki tú ap ko ham par záhir kiya cháhtá, aur dunyá par nahín?

23 Yisú' ne jawáb men use kahá,

Agar koí mujhe piyár kartá hai, wuh mere kalám par 'amal karegá, aur merá Báp use piyár karegá, aur ham us pás áwenge, aur us ke sáth rahenge.

24 Jo mujhe piyár nahín kartá, mere kalám par 'amal nahín kartá, aur yih kalám jo tum sunte ho, merá nahín, balki Báp ká hai, jis ne mujhe bhejá hai.

25 Main ne yih báten, tumháre sáth hote húe, tum se kahín.

26 Lekin wuh Tasallí denewalá Rúh i Quds, jise Báp mere nám se bhejegá, wuhí tumhen sab chízen síkhláwegá, aur sab báten, jo kuchh ki main ne tumhen kahí hain, tumhen yád diláwegá.

27 Salám tum logon ke liye chhorke játá hún; apní salámatí main tumhen detá hún; na jis tarah se ki dunyá detí hai, main tumhen detá hún. Tumhárá díl na ghabráe aur na dare.

28 Tum sun chuke ho, ki main ne tum ko kahá, ki Main játá hún, aur tum pás phir átá hún. Agar tum mujhe piyár karte, to tum mere is kahne se, ki Main Báp pás játá hún, khusht hote; kyúнки merá Báp mujh se bará hai.

29 Aur ab main ne tumhen, us ke wáqi' hone se peshtar kahá, táki jab ho jáwe, to tum ímán láo.

30 Ba'd is ke main tum se bahut kalám na karúngá; is liye ki is jahán ká sardár átá hai, aur mujh men us kí koí chíz nahín.

31 Lekin is liház se ki dunyá jáne, ki main Báp se muhabbat rakhtá hún, jis tarah Báp ne mujhe farná diyá, main waisá hí kartá hún. Utho, yahán se chalen.

XV BÁB.

1 **M**AIN sachche angúr ká darakht hún, aur merá Báp bágbán hai.

2 Jo dálí mujh men mewa nahín

látí, wuh use tor dálta hai, aur har ek jo mewa látí, wuh use sáf kartá hai, táki wuh ziyáda mewa láwe.

3 Ab tum us kalám ke sabab, jo main ne tumhen kahá, pák húe.

4 Mujh men qáim ho, aur main tum men. Jis tarah ki dálí áp se mewa nahín lá saktí, magar jab ki wuh darakht men qáim ho, usí tarah tum bhí nahín, magar jab ki mujh men qáim ho.

5 Angúr ká darakht main hún, tum dálían ho: Wuh, jo mujh men qáim hotá hai, aur main us men, wuhí bahut mewa látá hai; kyúнки mujh se judá tum kuchh nahín kar sakte.

6 Agar koí mujh men qáim na ho, to wuh dálí kí tarah phenk diyá játá, aur súkh játá hai, aur log 'unhen bařorte hain, aur ág men jhonkte hain, aur wuh jalá, játí hain.

7 Agar tum mujh men qáim, aur merí báten tum men qáim howen, to jo cháhoge, mángoge, aur tumháre liye wuhí hogá.

8 Mere Báp ká jalál isí se hai, ki tum bahut mewa láo, so tum mere shágird hoge.

9 Jaisá Báp ne mujhe piyár kiyá, waisá hí main ne tumhen piyár kiyá; tum merí muhabbat men sábit raho.

10 Agar tum mere hukmon par 'amal karo, to tum merí muhabbat men qáim hoge, jaisá ki main ne apne Báp ke hukmon par 'amal kiyá, aur us kí muhabbat men qáim hún.

11 Main ne yih báten tumhen kahín, táki merí khushtí tum men baní rahe, aur tumhárá khushtí kámil ho.

12 Merá hukm yih hai, ki Jaise main ne tumhen piyár kiyá hai, tum bhí ek dúse ko piyár karo.

13 Koí shakhs us se ziyáda muhabbat nahín kartá, ki apní ján apne doston ke liye de.

14 Jo kuchh ki main ne tumhen

farmáyá, agar tum karo, to mere dost ho.

15 Ba'd is ke main tumhen khádim na kahúngá, kyúнки khádim nahín jántá, ki us ká khudá-wand kyá kartá hai: balki main ne tumhen dost kahá hai, ki sab báten, jo main ne apne Báp se suní hain, main ne tumhen batlái.

16 Tum ne mujhe nahín chuná hai, balki main ne tumhen chuná hai, aur tumhen muqarrar kiyá hai, ki tum jáo aur mewa láo, aur tumhárá mewa báqí rahe; táki tum merá nám leke, jo kuchh Báp se mángo, wuh tumhen dewe.

17 Main tumhen yih báten farmátá hún, ki Tum ek dúsre ko piyár karo.

18 Agar dunyá tum se dushmaní kartí hai, to tum jánte ho, ki us ne tum se áge mujh se dushmaní kí.

19 Agar tum dunyá ke hote, to dunyá apnon ko piyár kartí: lekin is liye, ki tum dunyá ke nahín, balki main ne tumhen dunyá se chun liyá hai, is wáste dunyá tum se dushmaní kartí hai.

20 Us bát ko jo main ne tum se kahí, yád karo, ki Naukar apne kháwind se bará nahín. Jab unhon ne mujhe satáyá, to we tumhen bhí satáwenge; agar unhon ne mere kalám ko maná hai, to we tumhárá bhí manenge.

21 Lekin yih sab kuchh mere nám ke sabab tum se karenge, kyúнки we use, jis ne mujhe bhejá hai, nahín jánte.

22 Agar main na áyá hotá, aur unhen na kahtá, to un ká gunáh na hotá: lekin ab un pás un ke gunáh ká 'nizr nahín.

23 Wuh jo mujh se 'adawat kartá hai, mere Báp se bhí 'adawat kartá hai.

24 Agar main ne un ke bích men ye kám, jo kisi dúsre ne nahín kíe, na kíe hote, to un ká gunáh na hotá; par ab to

unhon ne dekhá, aur mujh se aur mere Báp se dushmaní kí.

25 Lekin yih húa, táki wuh kalám jo un kí shar'at men likhá hai, ki Unhon ne mujh se besabab dushmaní kí, púra ho.

26 Par jab ki wuh Tasallí denewálá, jise main tumháre liye Báp kí taraf se bhejúngá, ya'ne Rúh i Haqq, jo Báp se nikaltí hai, áwe, to wuh mere liye gawáhí degá.

27 Aur tum bhí gawáhí doge, kyúнки tum shurú' se mere sáth ho.

XVI BÁB.

1 **M**AIN ne ye báten tumhen kahín, táki tum thokar na kháo.

2 We tum ko 'ibádatkhánon se nikál denge: balki wuh gharí átí hai, ki jo koí tumhen qatl kare, gumán karegá, ki main Khudá kí bandagí baja látá hún.

3 Aur tum se aisá sulúk is liye karenge, ki unhon ne na Báp ko jáná, aur na mujhe.

4 Aur main ne yih báten tum se kahín, táki jab wuh waqt áwe, to tum yád karo, ki main ne tum se kahín; aur main ne shurú' men ye báten tumhen na kahín, kyúнки main tumháre sáth thá.

5 Lekin ab main us pás, jis ne mujhe bhejá, játá hún, aur tum men se koí mujh se nahín púchhtá, ki Tú kahán játá hai.

6 Balki is liye ki main ne ye báten tum se kahín, tumhárá dil gam se bhar gayá.

7 Lekin main tumhen sach kahtá hún, ki Tumháre liye merá jáná hí fáida hai: kyúнки agar main na jáún, to Tasallí denewálá tum pás na áwegá; par agar main jáún, to main use tum pás bhej dúngá.

8 Aur wuh ánkar dunyá ke gunáh se, aur rástí se, aur 'adálw se taqsírwár thahráegá:

9 Gunáh se, is liye, ki we mujh par ímán nahín láe;

10 Rástí se, is liye, ki main apne Báp pás játá hún, aur tum mujhe phir na dekhoge;

11 'Adálat se, is liye, ki is jahán ke sardár par hukm kiyá gayá hai.

12 Merí aur bahut sí báten hain, ki main tumhen kahún, par ab tum un kí bardásht nahín kar sakte.

13 Lekin jab wuh, ya'ne Rúh i Haqq áwe, to wuh tumhen sári sachái kí ráh batáwegí; is liye ki wuh apní na kahegi, lekin jo kuchh wuh sunegi, so kahegi, aur tumhen áyanda kí khabaren degí.

14 Wuh merí buzurgí karegi, is liye ki wuh merí chízon se páwegí, aur tumhen dikháwegí.

15 Sab chízen, jo Báp kí hain, merí hain: is liye main ne kahá, ki wuh merí chízon se legí, aur tumhen dikháwegí.

16 Thorí der aur mujhe na dekhoge; aur phir thorí der aur mujhe dekhoge: kyúinki main Báp ke pás játá hún.

17 Tab us ke ba'ze shágirdon ne ápas men kahá, Yih kyá hai, jo wuh hamen kahtá hai, ki Thorí der aur tum mujhe na dekhoge; aur phir thorí der aur tum mujhe dekhoge; aur yih, Is liye ki main Báp pás játá hún?

18 Phir unhon ne kahá, Yih kyá hai, jo wuh kahtá hai: ki Thorí der? ham nahín jánte, wuh kyá kahtá hai.

19 So Yisú' ne jáná, ki we cháhte hain, Ki mujh se suwál karen, tab unhen kahá, Tum ápas men us kí bábat púchhte ho, jo main ne kahá, ki Thorí der aur tum mujhe na dekhoge, aur phir thorí der aur tum mujhe dekhoge?

20 Main tum se sach sach kahtá hún, ki Tum rooge, aur nála karoge, par dunyá khush hogí; aur tum gamgín hoge, lekin tumhárá gam khushí ho jáegá.

21 Jab 'aurat janne lagti hai, to gamgín hoti hai, is liye ki us kí

gharí á pahunchí: lekin jab larká janí, to is khushí se, ki dunyá men ek ádmí paidá huá, us dard ko phir yád nahín kartí.

22 Pas tum ab gamgín ho, par main tumhen phir dekhungá, aur tumhárá dil khush hogá, aur tumhárá khushí koí tum se chhín na legá.

23 Aur tum us din mujh se kuchh suwál na karoge. Main tum se sach sach kahtá hún, Jo kuchh tum merá nám leke, Báp se mángoge, wuh tum ko degá.

24 Ab tak tum ne mere nám se kuchh nahín mángá; mángo ki tum páoge, táki tumhárá khushí kámil ho.

25 Main ne ye báten tamsilon men tumhen kahín; par wuh waqt áta hai, ki main tumhen tamsilon men phir na kahungá, balki Báp kí sáf khabar tumhen dúngá.

26 Us din tum mere nám se mángoge, aur main tumhen nahín kahtá, ki Main Báp se tumháre liye darkhwást karungá;

27 Is liye ki Báp to ap hí tumhen piyár kartá hai, kyúinki tum ne mujhe piyár kiyá, aur ímán lá,e ho, ki main Khudá se niklá hún.

28 Main Báp se niklá aur dunyá men áyá hún; phir dunyá se rukhsat hotá, aur Báp pás játá hún.

29 Us ke shágirdon ne use kahá, Dekh, ab tú sáf kahtá hai, aur tamsíl men nahín kahtá.

30 Ab ham jánte hain, ki tú sab kuchh jántá hai, aur muhtáj nahín, ki koí tujh se suwál kare; is se ham ímán lá,e, ki tú Khudá se niklá hai.

31 Yisú' ne unhen jawáb diyá, Kyá ab tum ímán lá,e ho?

32 Dekho, gharí áti hai, balki á chukí, ki tum men se har ek paráganda hoke apní ráh legá, aur tum mujhe akelá chhor doge: taubhí main akelá nahín, kyúinki Báp mere sáth hai.

33 Main ne tumhen ye bāten kahīn, tāki tum mujh men it-mīnān pāo. Tum dunyā men musibat uṭhāoge; lekin khatir-jam'a rakho, ki main ne dunyā ko itā hai.

XVII BĀB.

1 **Y**ISŪ' ne ye bāten farmā,īn, aur apnī ānkhen āsmān kī taraf uṭhā,īn, aur kahā, Ai Bāp, waqt pahunchā hai; apne Beṭe ko jalāl bakhsh, tāki terā Beṭā bhī tujhe jalāl bakhshē:

2 Chunānchī tū ne use sab jis-mon par ikhtiyār diyā hai, tāki wuh un sab ko, jinhen tū ne use bakhshā, hamesha kī zindagī dewe.

3 Aur hamesha kī zindagī yih hai, ki we tujh ko akelā sachchā Khudā aur Yisū' Masīh ko jise tū ne bhejā hai jānen.

4 Main ne zamīn par terā jalāl zāhir kiya hai: main us kām ko, jo tū ne mujhe karne ko diyā hai, tamām kar chukā.

5 Aur Ai Bāp, ab tū mujhe apne sāth us jalāl se, jo main dunyā kī paidāish se peshtar tere sāth rakhtā thā, buzurgī de.

6 Main ne tere nām ko un ād-mīon par, jinhen tū ne dunyā men se mujhe diyā, zāhir kiya hai: we tere the, aur tū ne unhen mujhe diyā hai, aur unhon ne tere kalām par 'amal kiya hai.

7 Ab unhon ne jānā hai, ki sab chizen jo tū ne mujhe diyān, terī taraf se hain.

8 Is liye ki main ne we hukm, jo tū ne mujhe diē, unhen diē hain; aur unhon ne unhen qabūl kiya, aur yaqīn jānā, ki main tujh se niklā hūn, aur we imān lā, e hain, ki tū ne mujhe bhejā hai.

9 Main un ke liye 'arz kartā hūn; main dunyā ke liye nahīn, magar un ke liye, jinhen tū ne mujhe diyā hai, 'arz kartā hūn, ki we tere hain.

10 Aur sab mere tere hain, aur

tere mere hain; aur main un se buzurgī pātā hūn.

11 Main dunyā men āge na rahūngā, par ye dunyā men hain, aur main tujh pās ātā hūn. Ai quddūs Bāp, apne hī nām se, unhen, jinhen tū ne mujhe bakhshā, hifāzat se rakh, tāki we hamārī tarah ek hojāwen.

12 Jab tak ki main un ke sāth dunyā men thā, tab tak main ne tere nām se un kī hifāzat kī, balki jinhen mujhe diyā hai, main ne un kī nigāhbānī kī: aur koī un men se, siwā halākat ke farzand ke, halāk nahīn hūā, tāki nawishta purā ho.

13 Aur ab main tujh pās ātā hūn, aur main yih bāten dunyā men kahtā hūn, tāki merī khushī un men kāmīl ho rahe.

14 Main ne terā kalām unhen diyā, aur dunyā ne un se dushmanī kī, is liye ki jaisā main dunyā kā nahīn hūn, we bhī dunyā ke nahīn.

15 Main yih 'arz nahīn kartā, ki tū unhen dunyā men se uṭhā le; par yih, ki tū unhen burāī se bachā, e.

16 Jaisā ki main dunyā kā nahīn hūn, we bhī dunyā ke nahīn.

17 Unhen apnī sachāī se pāk kar: terā kalām sachāī hai.

18 Jis tarah tū ne mujhe dunyā men bhejā, main ne bhī unhen dunyā men bhejā hai.

19 Aur un ke wāste main apnī taqdīs kartā hūn, tāki we bhī sachāī se muqaddās hon.

20 Main sirf unhīn ke liye nahīn, balki un ke liye bhī, jo un ke kalām se mujh par imān lāwenge, 'arz kartā hūn;

21 Tāki we sab ek howen, jaisā ki tū, Ai Bāp, mujh men, aur main tujh men, ki we bhī ham men ek hon; tāki dunyā imān lāwen, ki tū ne mujhe bhejā hai.

22 Aur wuh jalāl jo tū ne mujhe diyā hai, main ne unhen diyā hai; tāki we ek hon, jis tarah se ki ham ek hain.

23 Main un men, aur tú mujh men, táki we ek hoke kámil howen, aur ki dunyá jáne, ki tú ne mujhe bhejá hai, aur jis tarah ki mujhe piyár kiya, unhen bhí piyár kiya hai.

24 Ai Báp, main cháhtá hún, ki we bhí jinhen tú ne mujhe bakhshá hai, jahán main hún, mere sáth howen: táki we mere jalál ko, jo tú ne mujhe bakhshá hai, dekhén: kyúinki tú ne mujhe dunyá kí paidáish se áge piyár kiya hai.

25 Ai 'ádil Báp, dunyá ne tujhe nahin jáná, magar main ne tujhe jáná hai, aur inhon ne jáná hai, ki tú ne mujhe bhejá.

26 Aur main ne terá nám un par záhir kiya, aur záhir karúnga: táki wuh piyár, jis se tú ne mujhe piyár kiya hai, un men ho, aur main un men hún.

XVIII BĀB.

1 **Y**ISÚ' yih báten kahke apne shágirdon ke sáth Kadrún ke nále ke pár gayá, jahán ek bágcha thá; us men wuh aur us ke shágird dákhil hue.

2 Aur Yahúdáh bhí, jis ne use pakarwá diyá, wuh jagah jántá thá, ki Yisú' aksar apne shágirdon ke sáth wahán jáyá kartá thá.

3 Tab Yahúdáh sipáhiyon ká gol aur sardár káhinon aur Farision se piyáde leke, mash'alon aur chiragon aur hathyáron ke sáth, wahán áyá.

4 Aur Yisú' ne sab kuchh, jo us par honewálá thá, jánke, áge barhá, aur un se kahá, ki Tum kise dhúndhte ho?

5 Unhon ne use jawáb diyá, Yisú' Násarí ko. Yisú' ne unhen kahá, ki Main hún. Us waqt Yahúdáh bhí, jis ne use pakarwáyá, un ke sáth khará thá.

6 Aur jonhín us ne unhen kahá, ki Main hún, we pichhe hate, aur zamín par gir päre.

7 Tab us ne un se phir púchhá, ki Tum kise dhúndhte ho? We bole, Yisú' Násarí ko.

8 Yisú' ne jawáb diyá, Main ne tumhen kahá ki Main hún; pas agar tum mujhe dhúndhte ho, to inhen jáne do:

9 Yih is liye huá, táki wuh kalám, jo us ne kahá, purá ho, ki Jinhen tú ne mujhe diyá, main ne un men se ek ko bhí gum na kiya.

10 Tab Shama'un Patras ne talwár, jo us pás thí, khínchí, aur Sardár Káhin ke naukar par chálá, aur us ká dahná kán urá diyá. Us naukar ká nám Malkús thá.

11 Tab Yisú' ne Patras se kahá, Apní talwár miyán men kar; kyá wuh piyála jo mere Báp ne mujh ko diyá, main na piún?

12 Tab sipáhi aur súbadár, aur Yahúdiyon ke piyádon ne milke Yisú' ko pakrá, aur bándhá,

13 Aur pahle use Anná pás le ga,e, kyúinki wuh Qayáfa nám us baras ke Sardár Káhin ká sasurá thá.

14 Yih wuhí Qayáfa thá, jis ne Yahúdiyon ko saláh dí, ki ummat ke badle ek ká marná bihtar hai.

15 ¶ Par Shama'un Patras aur दूसrá shágird Yisú' ke pichhe ho líe, kyúinki us shágird aur Sardár Káhin men kuchh jánpahelán thí, aur wuh Yisú' ke sáth Sardár Káhin ke dálán men gayá.

16 Lekin Patras darwáze par báhar khará rahá. Tab wuh दूसrá shágird jo Sardár Káhin se kuchh jánpahelán rakhtá thá, báhar niklá, aur darbán se kahke Patras ko andar le áyá.

17 Tab us chhokrí ne jo darbán thí, Patras se kahá, Kyá tú bhí is shakhs ke shágirdon men se nahín? Wuh bolá, ki Main nahín hún.

18 Par naukar aur piyáde koe- lon kí ág sulgákar járe ke sabab se kharé hue tápte the, aur Patras un ke sáth khará táp rahá thá.

19 ¶ Tab Sardár Káhin ne Yisú'

se us ke shágirdon aur us kí ta'lim kí bábat suwál kiyá.

20 Yisú ne use jawáb diyá, ki Main ne áshkárá 'álam se báten kín; main ne hamesha 'ibádat-khánon, aur haikal men, jahán Yahúdí jam'a hote hain, ta'lim dí, aur poshída kuchh nahín kahá.

21 Tú mujh se kyún púchhtá hai? un se púchh, jinhon ne mujh se suná, ki main ne unhen kyá kahá; dekh, ki we jánte hain, jo main ne kahá.

22 Jab us ne yih báten kahín, tab piyádon men se ek ne, jo pás khará thá, Yisú ko tamáncha márke kahá, Kyún tú Sardár Káhin ko aisá jawáb detá hai?

23 Yisú ne use jawáb diyá, Agar main ne burá kahá, to burái kí gawáhi de; par agar achchhá kahá, to tú mujhe kyún mártá hai.

24 Aur Anná ne use bandhá húa Qayáfa Sardár Káhin ke pás bhejá thá.

25 Aur Shama'un Patras khará húa táp rahá. So unhon ne use kahá, Kyá tú us ke shágirdon men se nahín hai? Us ne inkár kiyá, aur kahá, ki Main nahín hún.

26 Phir Sardár Káhin ke nankaron men se ek ne jo us shakhs ká, ki jis ká kán Patras ne kát dálá thá, rishtadár thá, kahá, Kyá main ne tujhe us ke sáth bagcha men nahín dekhá?

27 Tab Patras ne phir inkár kiyá, aur wunhín murg ne báng dí.

28 ¶ Tab Yisú ko Qayáfa pás se díwánkháne men lá, e, aur yih subh ká waqt thá, aur w. khud díwánkháne men na ga, e, táki nápák na howen, balki fásah kháwen.

29 Tab Pilátus un pás nikal áyá, aur kahá, Tum is mard par kyá faryád karte ho?

30 Unhon ne jawáb men kahá, ki Agar yih badkirdár na hotá, to ham use tere hawáte na karte.

31 Pilátus ne unhen kahá, Tum

use le jáo, aur apní shari'at ke mutábíq us kí 'adálat karo. Yahúdíon ne use kahá, Ham ko rawá nahín, ki kisí ko ján se máren.

32 Yih is liye húa, táki Yisú kí bát, jo us ne apní maut kí tarah se ishára karke kahí thí, púrí howe.

33 Tab Pilátus phir díwánkháne men dákhil húa, aur Yisú ko buláke kahá, Kyá tú Yahúdíon ká Bádsháh hai?

34 Yisú ne use jawáb diyá, Tú yih bát ap se kahtá hai, yá ki auron ne mere haqq men tujh se kahá hai?

35 Pilátus ne jawáb diyá, Kyá main Yahúdí hún? Terí hí qaum ne, aur sardár káhinon ne tujh ko mere hawále kiyá: tú ne kyá kiyá hai?

36 Yisú ne jawáb diyá, ki Merí bádsháhat is jahán kí nahín: agar merí bádsháhat is jahán kí hotí, to mere naukár laí karte, táki main Yahúdíon ke hawále na kiyá játá; par merí bádsháhat yahán kí nahín.

37 Tab Pilátus ne use kahá, So kyá tú bádsháh hai? Yisú ne jawáb diyá, ki Jaisá ap farmáte, main bádsháh hún. Main is liye paidá húa, aur is wáste dunyá men áyá, ki haqq par gawáhi dún. So jo koí, ki haqq se hai, merí áwáz suntá hai.

38 Pilátus ne use kahá, ki Haqq kyá hai? Yih kahke phir Yahúdíon pás báhar gayá, aur unhen kahá, Main us ká kuchh qusúr nahín pátá.

39 So tumhárá dastúr hai, ki main fásah men tumháre liye ek ko chhor dún; kyá tum cháhte ho, ki main tumháre liye Yahúdíon ke Bádsháh ko chhor dún?

40 Tab un sabhon ne phir chil-láke kahá, ki Is ko nahín, balki Barabbás ko. Par Barabbás baṭ-már thá.

XIX BĀB.

1 **T**AB Pilátús ne Yisú' ko pakarke koṛe máre.

2 Aur sipáhíon ne kánton ká táj sajke us ke sir par rakhá, aur use argawání poshák pahínáke kahá,

3 Ai Yahúdíon ke Bádsháh, Salám! aur unhon ne use tamánche máre.

4 Tab Pilátús ne phir báhar jáke unhen kahá, ki Dekho, main use tum pás báhar le áyá hún, táki tum jáno, ki main us ká kuchh qusúr nahín pátá.

5 Tab Yisú kánton ká táj rakhe, aur argawání poshák pahinc húc báhar áyá. Aur Pilátús ne un se kahá, Dekho is shakhs ko!

6 So jab sardár káhin, aur piyádon ne use dekhá, to chilláke kahá, ki Salíb de, salíb de! Pilátús ne unhen kahá, Tumhín use lo, aur salíb do, kyuníki main us men kuchh qusúr nahín pátá.

7 Yahúdíon ne use jawáb diyá, ki Ham shari'atwále hain, aur hamári shari'at ke mutábíq wuh qatl ke láiq hai, is liye ki us ne apne taín Khudá ká Betá thahrayá.

8 ¶ Jab Pilátús ne yih bát suní, to ziyáda dará;

9 Aur díwánkháne men phir andar áke Yisú' se kahá, Tú kahán ká hai? Par Yisú' ne use kuchh jawáb na diyá.

10 Tab Pilátús ne use kahá, ki Tú mujh se nahín boltá? kyá tú nahín jántá, ki mujhe íkhtiyár hai, cháhún to tujhe salíb dún?

11 Yisú' ne jawáb diyá, ki Ágar yih tujhe úpar se diyá na játá, to mujh par terá kuchh íkhtiyár na hotá: so jis ne mujhe tere hawále kiyá, us ká gunáh bará hai.

12 Us waqt Pilátús ne iráda kiyá, ki use chhor de; par Yahúdíon ne chilláke kahá, ki Agar tú is mard ko chhor detá hai, to tú

Qaisar ká khaírkhwáh nahín; jo koí apne taín bádsháh thahrátá hai, wuh Qaisar ká mukhálif hoke boltá hai.

13 ¶ Pilátús yih bát sunkar Yisú' ko báhar láyá, aur us maqám men jo Chabútara aur 'Ibrání men Gabatá kahlátá hai, masnad par baithá.

14 Aur fasah kí taiyári ká din thá, aur chhathe ghante ke qaríb thá. Phir us ne Yahúdíon ko kahá, ki Dekho apná Bádsháh?

15 Tab we chillá, e, ki Le já, le já, use salíb de. Pilátús ne unhen kahá, Kyá main tumháre Bádsháh ko salíb dún? Sardár káhinon ne jawáb diyá, ki Qaisar ke siwá, hamará koí bádsháh nahín hai.

16 Tab us ne use un ke hawále kiyá, ki use salíb dí jáwe. Aur we Yisú' ko pakarke le ga, e.

17 So wuh apní salíb utháe húc, us jagah ko, jo khopri ká maqám kahlátá hai, jis ká tarjuma 'Ibrání men Galgatá hai, gayá:

18 Wahán unhon ne use aur us ke sáth do aur ko salíb par khínchá, tarfain men ek ek, aur Yisú' ko bích men.

19 ¶ Aur Pilátús ne ek kitába likhá, aur salíb par lagá diyá. Wuh likhá yih thá ki YISÚ' NÁSARÍ YAHÚDÍON KÁ BÁDSHÁH.

20 Us kitába ko bahut se Yahúdíon ne parhá, is liye, ki wuh maqám, jahán Yisú' salíb par khínchá gayá thá, shahr ke nazdík thá, aur wuh 'Ibrání, aur Yúnání, aur Latíní men likhá thá.

21 Tab Yahúdíon ke sardár káhinon ne Pilátús ko kahá, ki Yahúdíon ká Bádsháh mat likh: balki yih likh, ki Us ne kahá, ki Main Yahúdíon ká Bádsháh hún.

22 Pilátús ne jawáb diyá, ki Main ne jo likhá, so likhá.

23 ¶ Phir sipáhíon ne jab Yisú' ko salíb par khínch chuke, to us ke kapron ko liyá, aur chár hisse

kíe, har sipáhí ke liye ek hissa; aur us ke kurte ko bhí liyá: aur kurtá bin siyá sarásar biná huá thá.

24 Is liye unhon ne ápas men kahá, ki Ham use ná pháren, balki us par chitthí dālen, ki yih kis ká hogá: yih is liye huá, ki nawishta jo kahtá hai, ki Unhon ne merí poshák bánt lí, aur mere kurte ke liye chitthíān dālin, purá howe. So sipáhíon ne aise hí kiya.

25 ¶ Tab Yisú' kí salíb pás, us kí má, aur us kí má kí bahin Mariyam Klíopás kí jorú, aur Mariyam Magdalíní kharí thín.

26 Yisú' ne apní má ko, aur us shágird ko, jise wuh piyár kartá thá, pás kharé hue dekhkar, apní má ko kahá, ki Ai 'aurat, dekh, yih terá betá!

27 Phir us ne us shágird ko kahá, Dekh, yih terí má! Aur usí gharí se us shágird ne use apnon men shāmil kiya.

28 ¶ Ba'd us ke Yisú' ne jánke, ki ab sab báten purí ho chukín, yih kahá, táki nawishta purá howe, ki Main pyásá hún.

29 Wahán ek bartan sirke se bhará huá dhará thá: unhon ne isfanj ko sirke men tar karke aur zúfá men lapetke, nal par rakhá, aur us ke munh men diyá.

30 Phir Yisú' ne jab sirká chakhá, to kahá, Purá huá, aur sir jhukáke ján dí.

31 Phir Yahúdíon ne is liház se ki lāshen sabb ke din salíbon par na rah jáwen, kyúnki wuh din taiyári ká thá, balki bará hí sabb thá, Pilátús se 'arz kí, ki un kí tángen torí aur lāshen utári já, en.

32 Tab sipáhíon ne áke pahle aur दूसरे kí tángen, jo us ke sáth salíb par khínche ga, e the, torín.

33 Lekin jab unhon ne Yisú' kí taraf áke dekhá, ki wuh mar chuká hai, to us kí tángen na torín:

34 Par sipáhíon men se ek ne bhále se us kí paslí chhedí, aur filfaur us se lahu aur pání niklá.

35 Aur jis ne yih dekhá, gawáhi dí, aur us kí gawáhi sachchí hai, aur wuh jántá hai, ki sach kahtá hai, táki tum ímán láo.

36 Kyúnki, yih báten hún ki nawishta purá howe, kí Us kí koi haddí torí na jáegí.

37 Aur phir दूसrá nawishta is mazmún ká hai, ki We us par, jise unhon ne chhedá, nazar karenge.

38 ¶ Aur ba'd us ke, Yúsuf Aramatíyá ne, jo Yisú' ká shágird thá, lekin Yahúdíon ke dar se poshída men, Pilátús se ijázat cháhí, ki Yisú' kí lāsh ko le jáwe, aur Pilátús ne ijázat dí. So wuh áke Yisú' kí lāsh le gayá.

39 Aur Niqudemús bhí jo pahle Yisú' pás rát ko gayá thá, áyá, aur pachás ser kí atkal murr aur 'úd miláke láyá.

40 Phir unhon ne Yisú' kí lāsh leke, suti kapre men khushbúion ke sáth, jis tarah se ki dafan karne men Yahúdíon ká dastúr hai, kafnáyá.

41 Aur wahán, jis jagah ki use salíb dí ga, í thí, ek bág thá, aur us bág men ek na, í qabr thí, jis men kabhú koi na dhará gayá thá.

42 So unhon ne Yisú' ko Yahúdíon kí taiyári ke din ke báis wahín rakhá, kyúnki yih qabr nazdík thí.

XX BĀB.

1 **H**AFTE ke pahle din Mariyam Magdalíní tarke, aisá ki hanoz andherá thá, qabr par áí, aur patthar ko qabr se fálá huá dekhá.

2 Tab wuh, Shama'un Patras aur us दूसरे shágird pás, jise Yisú' piyár kartá thá, daurí áí, aur unhen kahá, ki Khudáwand ko qabr se nikál le ga, e, aur ham nahín jánte, ki unhon ne use kahán rakhá.

3 Phir Patras aur wuh दूसrá

shágird nikle, aur qabr kí taraf ga,e.

4 Chunáñchi we donon ikatthe daure, par दूसरा shágird Patras se barh gayá aur qabr par pahle pahunchá.

5 Us ne jhukke sítí kapre pare dekhe, par wuh andar na gayá.

6 Tab Shama'un Patras us ke píchhe pahunchá, aur qabr ke andar gayá, aur sítí kapre pare húe dekhe,

7 Aur wuh rúmál, jis se us ká sir bandhá thá, un sítí kapron ke sáth nahín, par judá lapetá húa ek jagah pará dekhá.

8 Tab दूसरा shágird bhí, jo qabr par pahle áyá thá, andar gayá, aur dekhke yaqín kiyá.

9 Kyúñki we hanoz nawishta ko na jánte the, ki murdon men se us ká jí uṭhná zarúr hai.

10 Tab we shágird apne logon pás phir ga,e.

11 ¶ Lekin Mariyam báhar qabr par rotí kharí rahí, aur rote húe, jab ki qabr men jhukke nazar kí,

12 To do firishton ko sufed poshák men, ek ko sirháne, aur दूसरे ko pá,etáne, jahán Yisú' kí lách rakhí thí, baithe dekhe;

13 Jinhon ne use kahá, Ai'aurat, tú kyún rotí hai? Us ne kahá, Is liye, ki we mere Khudáwand ko le ga,e, aur main nahín jántí, ki unhon ne use kahán rakhá.

14 Jab wuh yún kah chukí, to píchhe phirí, aur Yisú' ko kharé dekhá, aur na pahchaná, ki wuh Yisú' hai.

15 Yisú' ne use kahá, ki Ai'aurat, tú kyún rotí hai? kis ko dhúndhtí hai? Us ne use bágbán jánke kahá, ki Ai sáhib, agar us ko yahán se uṭháyá ho, to mujh se kah, ki use kahán rakhá hai, ki main use le jáúngí.

16 Yisú' ne use kahá, Ai Mariyam. Wuh mutawajjih húi, aur use kahá, Rabbóní: ya'ne Ai ustád.

17 Yisú' ne kahá, Mujh ko mat chhú; kyúñki main hanoz úpar apne Báp ke pás nahín gayá: par mere bháion pás já, aur unhen kah, ki Main úpar apne Báp, aur tumháre Báp pás, aur apne Khudá aur tumháre Khudá pás játá hún.

18 Mariyam Magdalíni á,í, aur shágirdon se kahá, ki Main ne Khudáwand ko dekhá, aur us ne mujh se yih báten kahín.

19 ¶ Phir usí din, jo hafte ká pahlá thá, shám ke waqt, jab us jagah ke darwáze, jahán sab shágird jam'a húe the, Yahúdíon ke dar se, band the, Yisú' áyá, aur bích men khará húa, aur unhen kahá, Tum par salám.

20 Aur yún kahke apne háthon aur paslí ko unhen dikháyá. Tab shágird Khudáwand ko dekhke khush húe.

21 Aur Yisú' ne phir unhen kahá, Tum par salám; jis tarah Báp ne mujhe bhejá hai, main bhí usí tarah tumhen bhejtá hún.

22 Us ne yih kahke un par phúnká, aur kahá, ki Tum Rúh i Quds leo:

23 Jin ke gunáhon ko tum bakhsho, un ke gunáh bakhshhe játe hain; jinhen tum na bakhshoge, na bakhshhe jáenge.

24 ¶ Aur Thúma un bárahon men se ek, jis ká laqab Didumús thá, Yisú' ke áte waqt un ke sáth na thá.

25 Tab aur shágirdon ne use kahá, ki Ham ne Khudáwand ko dekhá hai. Par us ne unhen kahá, Jab tak ki main us ke háthon men mekhon ke nishán na dekhún, aur mekhon ke nishánon men apní unglí na dálún, aur apne háth ko us kí paslí par na rakhún, kabhú yaqín na karúngá.

26 ¶ Áth roz ke ba'd jab us ke shágird phir andar the, aur Thúma un ke sáth thá, to darwáze band hote húe Yisú' áyá, aur bích men khará hoke bolá, Tum par salám.

27 Phir us ne Thúma ko kahá, ki

Apnī unglī pás lá, aur mere háth-on ko dekh, aur apná háth pás lá, aur use merí paslí par rakh, aur beímán mat ho, balki ímán lá.

28 Thúmá ne jawáb men use kahá, Ai mere Khudáwand, aur ai mere Khudá.

29 Yisú' ne use kahá, Thúmá, is liye ki tú ne mujhe dekhá hai, tú ímán láyá: mubáarak we hain, jinhon ne nahín dekhá, taubhí ímán lá.e.

30 ¶ Aur bahut se aur mu'ajize, jo is kitáb men likhe nahín gae, Yisú' ne apne shágirdon ke sámh-ne dikhá.e.

31 Lekin ye likhe gae, táki tum ímán láo ki Yisú' Masíh Khudá ká Betá hai, aur táki tum ímán láke us ke nám se zindagí páo.

XXI BĀB.

1 **A**UR ba'd us ke, Yisú' ne phir apne táin daryá e Tiberiyás ke kináre par shágirdon ko dikháya, aur is tarah záhir húa, ki,

2 Shama'un Patras aur Thúmá jo Didumús kahlátá hai, aur Nathanaél jo Káná e Galíl ká hai, aur Zabadí ke beté, aur us ke shágirdon men se aur do ikatthe the.

3 Shama'un Patras ne unhen kahá, ki Main machhlí ke shikár ko játá hún. Unhon ne us se kahá, Ham bhí tere sáth chalenge; aur nikalke filfaur kishtí par charrhe; par us rát ko kuchh na pakrá.

4 Aur jab subh húi, to Yisú' kináre par khará thá; lekin shágirdon ne na jáná, ki wuh Yisú' hai.

5 Tab Yisú' ne unhen kahá, Ai larke, kyá tumháre pás kuchh kháne ko hai? Unhon ne jawáb diyá, ki Nahín.

6 Us ne un se kahá, Kishtí kí dahní taraf jál dálo, to tum páoge. Pas unhon ne dála, tab machhlíon kí bahutáyat se use khínch na sake.

7 Is liye us shágird ne, jise Yisú' piyár kartá thá, Patras se kahá, ki Yih Khudáwand hai. So Shama'un Patras ne sunke, ki wuh Khudáwand hai, kurtá kamar se bándhá, kyúnki wuh nangá thá, aur apne táin daryá men dál diyá.

8 Aur báqí shágird machhlíon ká jál khínchte hue kishtí par áe, kyúnki we kináre se dúr na the, magar do sau háth ke atkal.

9 Jon kináre par áe, wahán unhon ne koelon kí ág, aur us par machhlí rakhí húi aur rotí dekhí.

10 Yisú' ne unhen kahá, Un machhlíon men se, jo tum ne pakrín, láo.

11 Shama'un Patras ne jáke jál ko ek sau tirpan barí machhlíon se bhare hue khínchá; aur agarchi machhlíán us bahutáyat se thín, par jál na phatá.

12 Yisú' ne unhen kahá, Áo, kháná kháo. Aur shágirdon men se kisí ko jur,at na húi, ki us se púchhe, ki Tú kaun hai, kyúnki we jánte the, ki wuh Khudáwand hai.

13 Tab Yisú' ne áke rotí lí, aur unhen dí, aur usí tarah se machhlí dí.

14 Yih tísrá martaba thá, ki Yisú' ne, murdon men se jí uthne ke ba'd, apne táin shágirdon ko dikhlayá.

15 ¶ Aur jab we kháná khá chuke, to Yisú' ne Shama'un Patras ko kahá, Ai Yúnas ke beté Shama'un, kyá tú mujhe in se ziyáda piyár kartá hai? Us ne use kahá, Hán, Ai Khudáwand; tú khud jántá hai, ki main tujhe piyár kartá hún. Us ne use kahá, ki Mere barre chará.

16 Us ne do bára use phir kahá, ki Ai Shama'un Yúnas ke beté, áyá, tú mujhe piyár kartá hai? Wuh bolá, ki Hán, Ai Khudáwand, tú to jántá hai, ki main tujh ko piyár kartá hún. Us ne use kahá, ki Merí bheren chará.

17 Us ne use tísre martabe kahá,

ki Ai Shama'ún Yúnas ke beṭe, áyá, tú mujhe piyár kartá hai? Tab Patras is liye, ki us ne tísrí bár us se kahá, ki Áyá, tú mujhe piyár kartá hai, dilgír húa, aur use kahá, Ai Khudáwand, tú to sab kuchh jántá hai; balki tujhe ma'lúm hai, ki main tujhe piyár kartá hún. Yisú' ne use kahá, Tú merí bheren chará.

18 Main tujh se sach sach kahtá hún, ki Jab tak ki tú jawán thá, tú ap apní kamar bándhtá thá, aur jahán kahín cháhtá thá, játá thá: par jab tú búrhá hogá, to apne háthon ko phailáegá, aur दूसरा terí kamar bándhegá, aur wahán jahán tú na cháhe, tujhe le já, egá.

19 Us ne in báton se patá diyá, ki wuh kaun sí maut se Khudá ká jalál záhir karegá; aur yih kahke use phir kahá, ki Mere píchhe ho le.

20 Tab Patras ne phirke us shágird ko, jise Yisú' piyár kartá thá, aur jis ne rát ko us ke síne par jhukke púchhá, ki Ai Khudá-

wand, wuh jo tujhe pakarwátá hai, kaun hai, píchhe áte dekhá.

21 Patras ne use dekhke Yisú' ko kahá, Ai Khudáwand, is shaḡhs ká kyá hogá?

22 Yisú' ne use kahá, Agar main cháhún, ki jab tak main áún, wuh yahín ṭhahre, to tujh ko kyá? tú mere píchhe ho le.

23 Tab bháíon men yih bát mashhúr húi, ki wuh shágird na maregá; lekin Yisú' ne use nahín kahá, ki Wuh na maregá, magar yih kahá, ki Agar main cháhún, ki mere áne tak ṭhahre, to tujh ko kyá?

24 Yih wuh shágird hai, jis ne in kámon kí gawáhí dí, aur in báton ko likhá, aur ham ko yaqín hai, ki us kí gawáhí sach hai.

25 Par aur bhí bahut se kám hain, jo Yisú' ne kíe, aur agar we judá judá likhe játe, to main gumán kartá hún, ki kitáben jo likhí játín, dunyá men na samá saktín. Ámín.